

دعای امام حسین (ع) در روز عرفه

اعمال ماه ذی الحجه - روز نهم، و از جمله دعاهاي مشهور اين روز دعای حضرت سيد الشهداء عليه السلام است بشر و بشير پسران غالب اسدی روایت کرده‌اند که پسین روز عرفه در عرفات در خدمت آن حضرت بوديم پس از خيمه خود بیرون آمدند با گروهي از اهل بيت و فرزندان و شيعيان با نهايت تذلل و خشوع پس در جانب چپ کوه ايستادند و روی مبارک را بسوی کعبه گردانيدند و دستها را برابر رو برداشتند مانند مسکيني که طعام طلبند و اين دعا را خواندند

الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي لَيْسَ لِقَضَائِهِ دَافِعٌ وَلَا لِعَطَائِهِ مَانِعٌ وَلَا كَصْنَعِهِ صُنْعٌ صَانِعٌ

ستايish مخصوص آن خدائي است که هيچکس در عالم سر از حكم و فرمانش نتواند کشيد و بخشش او را منع نتواند کرد و هیچ صانعی در آفرینش مانند صنع او پدید نتواند ساخت

وَهُوَ الْجَوَادُ الْوَاسِعُ فَطَرَ أَجْنَاسَ الْبَدَائِعِ وَأَتَقَنَ بِحِكْمَتِهِ الصَّنَائِعَ

و اوست بخشنده بي پيان و انواع بدايي مخلوقات را بيافريid و بحکمت بالغه صنایع را متقن فرمود

**لَا تَحْفَى عَلَيْهِ الظَّلَائِعُ وَلَا تَضِيقُ عِنْدَ الْوَدَائِعِ (أَتَيْ بِالْكِتَابِ الْجَامِعِ وَإِشْرَاعِ الإِسْلَامِ النُّورِ
السَّاطِعِ وَالْخَلِيقَةِ صَانِعٌ وَهُوَ الْمُسْتَعَانُ عَلَى الْفَجَائِعِ)**

نه چيزی در جهان پدید آيد که از نظر عنایتش هرگز پنهان گردد و نه آنچه نزدش و دیعه نهند هيچگاه نابود شود

جَازِيٌّ كُلٌّ صَانِعٌ وَرَائِشُ كُلٍّ قَانِعٌ وَرَاحِمٌ كُلٌّ ضَارِعٌ

عمل هر کس را پاداش دهد و امور اهل قناعت را اصلاح کند به حال هر کس به درگاهش تضرع و زاری کند
ترحم فرماید

وَمُنْزِلُ الْمَنَافِعِ وَالْكِتَابِ الْجَامِعِ بِالنُّورِ السَّاطِعِ

هر منفعت را به خلق او نازل گرداند چنانکه کتاب جامع را با نور علم و اشراق ایمان او نازل فرمود

وَهُوَ لِلَّدَعْوَاتِ سَامِعٌ وَلِلْكُرْبَاتِ دَافِعٌ وَلِلْدَرَجَاتِ رَافِعٌ وَلِلْجَنَابَةِ قَامِعٌ

اوست که دعای بندگان را مستجاب می‌گرداند و گرفتاریها یا شان را دفع می‌کند و مقامشان را بالا می‌برد و
گردنشان را سرکوب می‌کند

فَلَا إِلَهَ غَيْرُهُ وَلَا شَيْءٌ يَعْدِلُهُ وَلَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ

پس غیر آن ذات یکتا هیچ خدایی نیست و او را عدیل نباشد و مثل و مانند ندارد

وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ الْلَّطِيفُ الْخَبِيرُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

شناوهای دعای خلق و بینای امور عالم است به دقایق اشیاء بصیر و آگاه است و بر هر چیز توانایی و قدرت کامل
دارد

اللَّهُمَّ إِنِّي أَرْغَبُ إِلَيْكَ وَأَشْهَدُ بِالرُّبُوبِيَّةِ لَكَ

ای خدا من اشتیاق دارم و به یکتائیت گواه و به ریوبیت معرفم

مُقِرًّا (مُقِرًّا) بِإِنَّكَ رَبِّي وَأَنَّ إِلَيْكَ مَرْدُّ يَابْتَدَأْتَنِي بِنِعْمَتِكَ قَبْلَ أَنْ أَكُونَ شَيْئًا مَذْكُورًا

و می دانم که تو مری و پروردگار منی و بازگشت من بسوی توست تو در اول که من نایود بودم

وَخَلَقْتَنِي مِنَ التُّرَابِ ثُمَّ أَسْكَنْتَنِي الْأَصْلَابَ آمِنًا لِرَبِّ الْمُنْوِنِ وَاخْتِلَافِ الدُّهُورِ وَالسَّنِينَ

به من نعمت وجود بخشیدی و مرا از خاک بیافریدی آنگاه در صلب پدرانم جای دادی و از حوادث زمان و موانع
دهر و اختلاف و تغییرات روزگاران مرا محفوظ داشتی

فَلَمَّا زَلَّ ظَاهِنًا مِنْ صُلْبٍ إِلَى رَحِمٍ فِي تَقَادِمٍ مِنَ الْأَيَّامِ الْمَاضِيَّةِ وَالْقُرُونِ الْخَالِدَةِ

تا آنکه پی دریبی از یکایک پشت پدرانم به رحم مادران انتقال یافتیم در آن ایام پیشین و دوران گذشته

**لَمْ تُخْرِجِنِي لِرَأْفَتِكَ بِي وَلُطْفِكَ لِي (بِي) وَإِحْسَانِكَ إِلَيَّ فِي دَوْلَةِ أَئِمَّةِ الْكُفَّارِ الَّذِينَ نَقَضُوا
عَهْدَكَ وَكَذَّبُوا رُسُلَكَ**

و از آنجا که با من رأفت و مهربانی داشتی و نظر لطف و احسان مرا در دور سلطنت پیشوایان کفر و ضلالت که
عهد تو را شکستند و رسولانت را تکذیب کردند به دنیا نیاوردی

لَكِنَّا أَخْرَجْنَا (رَأْفَةً مِنْكَ وَتَحْتَنَا عَلَىٰ) لِلَّذِي سَبَقَ لِي مِنَ الْهُدَىٰ الَّذِي لَهُ يَسِّرَنِي

و لیکن زمانی بوجود آوردنی که از برکت پیشوای توحید حضرت خاتم پیغمبرانت مقام هدایت که در علم ازلیت
مقرر بود بر من میسر فرمودی

وَفِيهِ أَشَائِرِي وَمِنْ قَبْلِ ذَلِكَ رَوْفَتِ بِي بِجَمِيلٍ صُنْعَكَ وَسَوَابِغِ نَعْمَكَ

و در این عصر هدایت مرا پرورش دادی و از این پیش هم پیوسته با من نیکویی و مهربانی کردی و به نعمت
فراوانم متنعم ساختی

فَابْتَدَعْتَ خَلْقِي مِنْ مَنِّيٍّ يُمْنَىٰ وَأَسْكَنْتَنِي فِي ظُلْمَاتٍ ثَلَاثٍ بَيْنَ لَحْمٍ وَدَمٍ وَجِلْدٍ

تا آنگاه که آفرینشم به مشیت از آب نطفه فرمودی و در ظلمات سه گانه در میان لحم و دم مسکن دادی

لَمْ شُهِدْنِي خَلْقِي (لَمْ شَهَرْنِي بِخَلْقِي) وَلَمْ تَجْعَلْ إِلَيَّ شَيْئًا مِنْ أَمْرِي

نه مرا از کیفیت خلقتم آگه ساختی و نه کاری در آفرینشم به من واگذار کردی

مُمْأَخْرَجْتَنِي لِلَّذِي سَبَقَ لِي مِنَ الْهُدَىٰ إِلَى الدُّنْيَا تَامًا سَوِيًّا

تا آنکه مرا بر آن رتبه معرفت و هدایت علم ازلی با خلقت کامل و آراسته به دنیا آوردنی

وَحَفِظْتَنِي فِي الْمَهِ طُفْلًا صَيَّارَ زَقْنِي مِنَ الْغَذَاءِ لَبَنًا مِرِيًّا

و در گهواره که کودکی ناتوان بودم مرا نگهداشتی و از شیر مادر غذایی گوارا روزیم کردی

وَعَطَفْتَ عَلَى قُلُوبِ الْحَوَاضِنِ وَكَلَّتْنِي الْأَمْهَاتِ الرَّوَاحِمِ (الرَّحَائِمَ) وَكَلَّأْتَنِي مِنْ طَوَارِقِ الْجَانِ

و دلهای دایگان را به من مهریان ساختی مادران مهریان را برای محافظتم از آسیب جن و شیطان برگماشتی

وَسَلَّمْتَنِي مِنَ الزِّيَادَةِ وَالنُّقَصَانِ فَتَعَالَيَتْ يَارَحِيمُ يَارَحْمَانُ

و از عیب و نقصان خلقتم را پیراستی به هر حال بسی بلند مرتبه خدای مهریانی

حَتَّىٰ إِذَا سَتَّهَلَكُتْ نَاطِقًا بِالْكَلَامِ أَتَمْتَ عَلَى سَوَابِعِ الْإِنْعَامِ وَرَبَّتِنِي زَائِدًا فِي كُلِّ عَامٍ

پس آنگاه که زبانم به سخن گشودی و نعمت بی حدت بر من تمام کردی و در هر سال به تربیت فزوونتر شدم

حَتَّىٰ إِذَا أَكْتَمَلَتِ فِطْرَتِي وَاعْتَدَلَتِ مِرَّتِي (سَرِيرَتِي) أَوْجَبَتْ عَلَى حُجَّتَكَ بِأَنَّ الْهُمَّتِي مَعْرِفَتَكَ وَ
رَوَّعَتِنِي بِعَجَابِ حِكْمَتِكَ (فِطْرَتِكَ)

و خلقتم مقام کمال یافت و قوای جسم و جانم به حد اعتدال رسید پس حجت را بر من الزام

نمودی و معرفت خود را به قلبی الهام فرمودی و در عجایب حکمتها خویش چشم عقلم را حیران ساختی

وَأَيْقَظْتِنِي لِمَا ذَرَاتَ فِي سَمَاكِتَ وَأَرْضِكَ مِنْ بَدَائِعِ خَلْقِكَ وَبَهْتَنِي لِشُكْرِكَ وَذِكْرِكَ

و مرا بیدار و هشیار کردی تا در آسمان و زمین بدایع مخلوقات را مشاهده کنم و مرا به یاد خود و شکر
نعمتها بی حد خویش متذکر ساختی

وَأَوْجَبْتَ عَلَى طَاعَتِكَ وَعِبَادَتِكَ وَفَهَمْتَنِي مَاجَاءَتِ بِهِ رُسُلُكَ

و فرض نمودی بر من طاعت و عبادت را و فهم علوم و حقایقی که پیمبرانت به وحی آوردنده به من عطا فرمودی

وَيَسَّرْتَ لِي تَقْبِيلَ مَرْضَاتِكَ وَمَنْتَ عَلَى فِي جَمِيعِ ذَلِكَ بِعَونَكَ وَلُطْفِكَ

و روح بزرگ مرا برای فهم پذیرفتن عطا کردی و به سعه صدر در یافتن مقام رضا و تسليم را بر من آسان کردی
و در تمام این مرحمتها بر من به اعانت و لطف خود منت گذاردی

ثُمَّ إِذْ خَلَقْتِنِي مِنْ خَيْرٍ (خُرًّ) الَّتِي لَمْ تَرْضَ لِي يَا إِلَهِي نِعْمَةً (بِنِعْمَةٍ) دُونَ أُخْرَى

سپس که مرا از بهترین خاک بیافریدی و برای آسایش من به یک نوع نعمت راضی نشدی بلکه به انواع
نعمتها بیشمار مرا متنعم ساختی

وَرَزَقْتِنِي مِنْ أَنْوَاعِ الْمَعَاشِ وَصُنُوفِ الرِّيَاسِ بِمَنْكَ الْعَظِيمِ الْأَعْظَمِ عَلَى وَإِحْسَانِكَ الْقَدِيمِ إِلَيْ

و به هر گونه طعام و لباس و اثاث زندگی برخوردارم کردی و همه صرف لطف بی حد و احسان نامتناهی تو بود

حَتَّىٰ إِذَا أَتَمْتَ عَلَىٰ جَمِيعِ النَّعْمٍ وَصَرَفْتَ عَنِّي كُلَّ النَّقَمِ

و چون هر گونه نعمت را بر من تمام کردی و هر گونه رنج و بلا را از من برطرف نمودی

لَمْ يَمْنَعْكَ جَهْلِيٰ وَجُرْأَتِيٰ عَلَيْكَ أَنْ دَلَّتِنِي إِلَىٰ (عَلَىٰ) مَا يُقْرِنِي إِلَيْكَ وَوَفَقْتِنِي لِمَا يُزْلِفِنِي لَدَيْكَ

باز جهل و بی باکی من تو را مانع از این لطف بزرگ نشد که دلالتم کنی و به هر چه سبب خشم و غضب توست
و به مقام قرب خود موفق سازی

فَإِنْ دَعَوْتُكَ أَجْبَتِنِي وَإِنْ سَأَلْتُكَ أَعْطَيْتِنِي وَإِنْ أَطْعُتُكَ شَكَرَتِنِي

و با همه بیباکی و گناه باز هر وقت تو را خواندم اجابت کردی و چون از تو درخواستی کردم عطا فرمودی و اگر
تو را اطاعت کردم پاداش کامل دادی

وَإِنْ شَكَرْتُكَ زِدْتِنِي كُلُّ ذَلِكَ إِكْمَالٌ (إِكْمَالًا) لِأَنْعَمْكَ عَلَىٰ وَإِحْسَانِكَ إِلَيَّ

و اگر شکرت بجای آوردم بر نعمتم افزودی همه این لطفها را فرمودی تا نعمت و احسانت را بر من به حد کمال
رسانی

فَسُبْحَانَكَ سُبْحَانَكَ مِنْ مُبْدِئٍ مُعِيدٍ حَمِيدٍ وَتَقَدَّسْتَ أَسْمَاؤَكَ وَعَظَمْتَ الْأَوَّلَةَ

زهی پاک و منزه خدایی که پدید آرنده آفرینش و بازگرداننده خلقی ستوده صفات و با مجد و عزتی نامهای
قدست پاک و نعمتها بیت بزرگ

فَأَيَّ (فَأَيُّ) نِعْمَكَ يَا إِلَهِي أَحْصِي عَدَدًا وَذِكْرًا أَمَّا يُعَطَا يَا كَاهْ أَقْوَمُ بِهَا شُكْرًا

پروردگارا چه نوع از نعمتهای بی‌حسابت به ذکر و شمار توان آورد کدام یک از عطاها را به وظیفه شکرش قیام توان کرد

وَهِيَ يَارَبِّ أَكْثَرٍ (أَكْبَرٍ) مِنْ أَنْ يُحْصِيهَا الْعَادُونَ أَوْ يَبْلُغَ عِلْمًا بِهَا الْحَافِظُونَ

در صورتی که نعمت بیش از آن است که حساب دانان بشمار آرند یا حافظان به آن دانا شوند

ثُمَّ مَا صَرَفْتَ وَدَرَأْتَ عَنِ اللَّهِمَّ مِنَ الْفُرُّ وَالصَّرَاءِ أَكْثَرٌ مِمَّا ظَهَرَ لِي مِنَ الْعَافِيَةِ وَالسَّرَّاءِ

و باز پروردگارا آن رنج و زیانها را که از من به مرحمت دفع کردی بیش از آن همه نعمت و عافیت است که به ظاهر مشاهده می‌کنم

وَأَنَا (فَأَنَا) أَشْهُدُ يَا إِلَهِي بِحَقِيقَةِ إِيمَانِي وَعَقْدِ عَزَمَاتِ يَقِينِي وَخَالِصِ صَرِيحِ تَوْحِيدِي

و من گواهی می‌دهم برای خدا از خلوص و حقیقت ایمانم به عهد قلبم که از فرایض مقام یقین من است و توحیدی خالص و پاک از شایبه

وَبَاطِنِ مَكْنُونِ ضَمِيرِي وَعَلَائِقِ مَجَارِي نُورِ بَصَرِي وَأَسَارِيرِ صَفْحَةِ جَبِينِي

و از باطن سر ضمیرم و از رشته‌های بینش نور چشم و اسرار نقشه‌های جبینم

وَخُرْقِ مَسَارِبِ نَفْسِي (نَفْسِي) وَخَذَارِيفِ مَارِينِ عَرْتَيْنِي وَمَسَارِبِ سَمَاخِ (صِمَاخِ) سَمْعِي

و شکاف راههای نفسهایم و مخزن و محفظه شامه‌ام و روزنه‌های وصول امواج صوتی به سماخ و استخوان
سامعه‌ام

وَمَا ضَمَّتْ وَأَطْبَقْتُ عَلَيْهِ شَفَّاتِي وَحَرَكَاتِ لَفْظِ لِسَانِي

و آنچه را هر دو لبم از بر هم نهادن می‌پوشاند و به حرکات بی‌شمار زبانم

وَمَغْرِزِ حَنَكِ فَمِي وَفَكٌّي وَمَنَابِتِ أَضْرَاسِي وَمَسَاغِ مَطْعَمِي وَمَشْرِبِي

و محل ارتباط فک بالا و فک پایینم و مکان روییدن دندان و عصب قوه ذایقه که جایگاه ادرارک گوارایی طعام و
شراب است

وَحَمَالَةِ أُمِّ رَأْسِي وَبَلُوغِ فَارِغِ حَبَائِلِ (بُلوغِ حَبَائِلِ بَارِعِ) عُنْقِي

و آن استخوان که ام رأس من بر آن استوار است و وسعتگاهی که مکان رشته‌های اعصاب گردن من است

وَمَا اشْتَمَلَ عَلَيْهِ تَأْمُرُ صَدْرِي وَ(جَمْلِ) حَمَائِلِ حَبْلٍ وَتِينِي وَنِيَاطٍ حِجَابٍ قَلْبِي وَأَفْلَادٍ حَوَاشِي
کَبِدِی

و آنچه فضای سینه من بر آن محیط است و آنجا که رشته رگ و تینم حمایل است و آنجا که پرده قلبم و
قطعات اطراف جگرم بدان مرتبط است

وَمَا حَوَثُهُ شَرَاسِيفُ أَضْلَاعِي وَحِقَاقُ (حِقَاق) مَفَاصِلِي وَقَبْضُ (قَبْض) عَوَامِلِي وَأَطْرَافُ
(أَطْرَاف) أَنَامِلِي

و شراسیف (دنده‌های) استخوان و غضروف پهلو و سربندهای مفاصل من و قبض (و بسط) قوای عامله من و سر
انگشتان من

وَلَحْمِي وَدَمِي وَشَعْرِي وَبَشَّرِي وَعَصَبِي وَقَصْبِي وَعِظَامِي

و گوشت و خون و موی و پوست و اعصاب و ورید و شریان من و استخوانها

وَمُنْخِي وَعُرُوقِي وَجَمِيعُ (جَمِيع) جَوَارِحِي

و مغز و رگ و پی‌های من و تمام اندامم

وَمَا اتُّسْبِحَ عَلَى ذَلِكَ أَيَّامَ رَضَاعِي وَمَا أَقْلَتِ الْأَرْضُ مِنِي وَنَفْمِي وَيَقْطَاتِي وَسُكُونِي وَحَرَكَاتِ
رُكُوعِي وَسُجُودِي

انساج پرده‌ها و غشاها‌یی که دوران شیر خوارگیم منسوج شده و آنچه زمین از من در پشت خود برداشته است
و خواب و بیداری من و آرامش و جنبش من و رکوع و سجود من

أَنْ لَوْ حَاوَلْتُ وَاجْتَهَدْتُ مَدَى الْأَعْصَارِ وَالْأَحْقَابِ لَوْ عُمِّرْتُهَا أَنْ أَوْدِي شُكْرًا وَاحِلَّ مِنْ أَنْعِمْكَ
ما اسْتَطَعْتُ ذَلِكَ

که از بسیاری آنها اگر به قصد و کوشش در ضبط آنها عمری بپردازم طول مدت عصرها و بلکه قرنها اگر عمر
کنم شکر یکی از آن نعمتها را نتوانم کرد

إِلَّا إِمَّنَكَ الْمُوجَبِ عَلَىٰ بِهِ شُكْرُكَ أَبَدًا جَدِيدًا وَثَنَاءً طَارِفًا عَتِيدًا

مگر باز به نعمت دیگرت که آن نیز بر من شکری سر از نو و ستایشی تازه واجب گرداند

أَجَلْ وَلَوْ حَرَصْتُ أَنَا وَالْعَادُونَ مِنْ أَنَّا مِكَّ أَنْ تُحْصِي مَدَى إِنْعَامِكَ سَالِفِهِ (سَالِفَةً) وَآنِفِهِ (آنِفَةً)
آری و اگر من و تمام حساب دنان عالم خلقت بخواهیم نهایت نعمتهاست از گذشته و حال و آینده را احصاء و
شماره کنیم

ما حَضَرْنَاهُ عَدَاؤَ لَا حَصِّنَاهُ أَمْدًا

هرگز بر حساب و شماره اش و درک نهایتش قادر نخواهیم بود

هَيَّاهَاتٌ أَنَّى ذَلِكَ وَأَنْتَ الْمُخْبِرُ فِي كِتَابِ النَّاطِقِ وَالنَّبِيِّ الصَّادِقِ وَإِنْ تَعْدُو نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا

هیهات کجا توانیم در صورتی که تو خود در کتاب ناطق قرآن (که مبین حق و حقیقت است)

بیان فرمودی که اگر خواهید که نعمتهای خدا را بشمار آرید هرگز نتوانید

صَدَقَ كِتَابَ اللَّهِمَّ وَإِنِّي أُؤْكِلَ وَبَلَغْتُ أَنْبِيَاوْكَ وَرُسُلَكَ مَا أَنْزَلْتَ عَلَيْمِ مِنْ وَحْيٍ وَشَرَعْتَ لَهُمْ وَبِهِمْ مِنْ دِينِكَ

و البته کتاب و اخبار تو ای خدا صدق و حقیقت است سخنی است که به پیمبران و رسولانت الهام شده و از مقام و حیث نازل گردیده است و دین خود را به آن وحی و روی آن کتاب تشريع کردی

غَيْرَ أَنِّي يَا إِلَهِي أَشْهَدُ بِجَهَدِي وَجِدْيٍ وَمَبْلَغٍ طَاعَتِي (طَاقَتِي) وَوُسْعَيِ وَأَقُولُ مُؤْمَنًا مُوقَنًا

و علاوه بر اینکه من ای خدا شهادت می‌دهم با تمام توجه و کمال جدیت و به قدر طاعت و طاقتمن وسعت فکر و معرفتم و با مقام ایمان و یقین می‌گوییم

الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا فَلَمْ يَكُنْ مَوْرُوثًا

که حمد و ستایش مخصوص خدایی است که فرزند ندارد تا وارثی بر او باشد

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي مُلْكِهِ قَيْضَادَهُ فِيمَا ابْتَدَعَ

و شریکی در سلطنت ندارد تا در ابداع و اختراعش کسی مخالفت و ضدیت کند

وَلَا وَلِيٌّ مِنَ الدُّلُّ قَيْرِفلُّ فِيمَا صَنَعَ فَسُبْحَانَهُ لَوْكَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللّٰهُ لَقَسَدَ تَأْوِيْقَطَرَتَأْ

و قدرت کامله اش در صنعت و ابداع محتاج به معاونت کسی نیست تا او را یاری کند منزه است

خدای یکتایی که اگر جز او خدایانی بودند نظم آسمان و زمین فاسد گشتی و از هم گسیختی

سُبْحَانَ اللّٰهِ الْوَاحِدِ الْأَحَدِ الصَّمَدِ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوْلَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

منزه است خدای یگانه یکتا که غنی بالذات است فرزندی ندارد و خود فرزند کسی نباشد و هیچکس مثل و

مانند او نیست

الْحَمْدُ لِلّٰهِ حَمْدًا يُعَادِلُ حَمْدَ مَلَائِكَتِهِ الْمُقْرِئِينَ وَأَنْبِيَاءِ الرُّسُلِينَ

ستایش خدای را آن گونه ستایش که فرشتگان مقرب و انبیاء مرسل کند

وَصَلَّى اللَّهُ عَلَىٰ خَيْرِهِ مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ الطَّاهِرِينَ الْمُطْهَرِينَ وَسَلَّمَ

و درود به حبیب برگزیده او محمد خاتم پیغمبرانش و بر آل او که همه پاکان و پاکیزگان عالم و بندگان خاص
خالص اویند

پس شروع فرمود آن حضرت در سؤال و اهتمام نمود در دعا و آب از دیده‌های مبارکش جاری بود

پس گفت

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي أَحْسَنَكَا كَأَنِّي أَرَالَهُ وَأَسْعِدْنِي بِتَقْوَاكَ وَلَا تُشْقِنِي بِمَعْصِيَتِكَ وَلَا تُخْرِلِنِي فِي قَضَائِكَ

ای خدا بمن آن مقام ترس و خشیت از جلال و عظمت را عطا کن که گویا تو را میبینم و مرا بتقوی و طاعت
سعادت بخش و بعصیان شقاوتمند مگردان و قضا

وَبَارِكْ لِي فِي قَدْرِكَ حَتَّىٰ لَا أَحِبَّ تَعْجِيلَ مَا أَخَرْتَ وَلَا تَأْخِيرَ مَا عَجَلْتَ

و قدرت را بر من خیر و مبارک ساز تا در خوش و ناخوش مقدرات آنچه دیر می خواهی بر من زودتر دوست
ندارم و آنچه زودتر می خواهی دیرتر مایل نباشم

اللَّهُمَّ اجْعَلْ غِنَائِي فِي نَفْسِي وَالْيَقِينَ فِي قَلْبِي وَالْإِحْلَاصَ فِي عَمَلِي

خدایا مرا به بی نیازی در نفس و یقین در قلب و اخلاص در عمل

وَالنُّورِ فِي بَصَرِيْ وَالْبَصِيرَةِ فِي دِينِيْ وَمَتَعْنِيْ بِجَوَارِحِيْ وَاجْعَلْ سَمِعِيْ وَبَصَرِيْ الْوَارِثَيْنِ مِنِّيْ

و نور در چشم و بصیرت در دین عطا فرما و به اعضاء و جوارح بهره مند کن و گوش و چشم را دو وارث من
گردان

وَأَنْصُرِنِي عَلَى مَنْ ظَلَمَنِي وَأَرِنِي فِيهِ ثَارِي وَمَارِبِي وَأَقِرِبِذَلِكَ عَيْنِي

و بر هر کس به من ظلم می کند مرا یاری فرما و انتقام و تسلط را نمودار ساز و بدان تسلط بر ظالم مرا دلشاد
گردان

اللَّهُمَّ أَكُشِفْ كُرْبَتِي وَاسْتُرْ عَوْرَتِي وَاغْفِرْ لِي خَطِئَتِي وَاحْسَأْ شَيْطَانِي

ای خدا تو غمهايم برطرف و عيبهايم مستور ساز و از خطاهایم درگذر و شیطانم را بران

وَفُكَّ رِهَانِي وَاجْعَلْ لِي يَا إِلَهِي الدَّرَجَةَ الْعُلَيَا فِي الْآخِرَةِ وَالْأُولَى

و ذمهام (از هر حقوق) برهان و ای خدای من در دنیا و آخرت به من عالیترین درجه را عطا فرما

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ كَمَا خَلَقْتِنِي فَجَعَلْتِنِي سَمِيعاً بَصِيراً

ای خدا تو را ستایش می کنم که به قدرت کامله مرا آفریدی پس آنگاه شنوا و بینا گردانیدی

وَلَكَ الْحَمْدُ كَمَا خَلَقْتِنِي بِجَعْلِتِنِي خَلْقًا (حَيًّا) سَوِّيَارْحَمَةً بِي وَقَدْ كُنْتَ عَنْ خَلْقِي غَيْرًا

و تو را ستایش می کنم که چون مرا آفریدی از لطف و عنایتی که به من داشتی خلقتم را نیکو آراستی در صورتی که از وجود من بی نیاز بودی

رَبِّ إِمَاءِ رَأَتِنِي فَعَدَّلَتِ فِطْرَتِي رَبِّ إِمَاءِ أَشَائِنِي فَأَحْسَنَتِ صُورَتِي

پروردگارا چون مرا ایجاد کردی فطرت و طبیعت را مقام اعتدال بخشدیدی پروردگارا چنانکه مرا خلق کردی و صورتم زیبا نگاشتی

رَبِّ إِمَاءِ أَحْسَنَتِ إِلَيَّ (بِي) وَفِي نَفْسِي عَافِيَتِنِي رَبِّ إِمَاءِ كَلَّاتِنِي وَوَقْتَنِي

پروردگارا چنانکه مرا مراقبت کردی و توفیق دادی

رَبِّ إِمَاءِ أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَهَدَيَتِنِي رَبِّ إِمَاءِ أُولَئِنِي وَمِنْ كُلِّ خَيْرٍ أَعْطَيْتِنِي

پروردگارا چنانکه به من انعام فرمودی و هدایتم کردی پروردگارا چنانکه مرا برگزیدی و از هر خیرم عطا نمودی

رَبِّ إِمَاءِ أَطْعَمْتِنِي وَسَقَيَتِنِي رَبِّ إِمَاءِ أَغْنَيَتِنِي وَأَقْنَيَتِنِي رَبِّ إِمَاءِ أَعْنَتِنِي وَأَعْزَزَتِنِي

پروردگارا چنانکه مرا غذا دادی و سیرابم کردی پروردگارا چنانکه مرا بی نیاز گردانیدی و سرمایه و عزت بخشدیدی

رَبِّ إِيمَانِي مِنْ سَرِكَ الصَّافِي وَيَسِّرْتَ لِي مِنْ صُنْعَكَ الْكَافِي صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

پروردگارا چنانکه مرا به لباس کرامت خاص در پوشانیدی و از مصنوعات به حد کافی در دسترس من نهادی
چنانکه این موهبتها را فرمودی هم درود فرست بر محمد و آل محمد

وَأَعِنِّي عَلَى بَوَائِقِ الدُّهُورِ وَصُرُوفِ الْلَّيَالِي وَالْأَيَّامِ

و در سختیهای روزگاران و حوادث شبان و روزان مرا باری کن

وَتَجَّنِي مِنْ أَهْوَالِ الدُّنْيَا وَكُربَاتِ الْآخِرَةِ وَأَكْفِنِي شَرَّ مَا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ فِي الْأَرْضِ

و از هول و خطرهای دنیا و غم و اندوه آخرتم نجات بخش و از شر اعمال ستمکاران روی زمین محفوظم دار

اللَّهُمَّ مَا أَخَافُ فَأَكُفِّنِي وَمَا أَحْذَرُ فَقِنِي وَفِي نَفْسِي وَدِينِي فَاحْرُسْنِي

ای خدا تو از هر چه بترسم کفايتم کن و از آنچه هراسانم نگاهم دار و در جان و دین محافظتم فرما

وَفِي سَفَرِي فَاحْفَظْنِي وَفِي أَهْلِي وَمَالِي فَاحْلُفْنِي وَفِيمَا رَزَقْتِنِي فَبَارِكْلِي وَفِي نَفْسِي فَذَلِّنِي

و در سفر نگهداری کن و در اهل و مال مرا جانشین عطا کن و در آنچه نصیبم کردی برکت بخش و مرا در
پیش خود خوار

وَفِي أَعْيُنِ النَّاسِ فَعَظِمْنِي وَمِنْ شَرِّ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ فَسَلَّمْنِي

و در چشم مردم بزرگ ساز و از شر جن و انس سلامتم دار

وَبِذُنُوبِي فَلَا تَقْصِحْنِي وَلِسَرِيرَتِي فَلَا تُخْزِنِي وَبِعَمَلِي فَلَا تَبْتَلِنِي وَنِعْمَكَ فَلَا تَشْبِنِي وَإِلَى غَيْرِكَ
فَلَا تَكِلْنِي

و به گناهانم رسوا مگردان و به اندیشه‌های باطنیم مفتضح و به عمل (ناشایسته‌ام) مبتلا مساز و نعمتهاابت را از
من مگیر و مرا به غیر خودت واگذار مکن

إِلَهِي إِلَى مَنْ تَكِلْنِي إِلَى قَرِيبٍ فَيُقْطَعْنِي أَمْ إِلَى بَعِيدٍ فَيَجْهَمْنِي أَمْ إِلَى الْمُسْتَضْعَفِينَ لِي وَأَنْتَ رَبِّي
وَمَلِيكُ أَمْرِي

ای خدا مرا به که وا می‌گذاری به خویش و نزدیکان که از من علاقه برند یا به دور و بیگانگان که با من خشونت
و نفرت آغازند یا به آنان که مرا ضعیف و ناتوان خواهند در صورتی که تو پروردگار من و مالک امور من هستی

أَشْكُوكِيلَكَ غُرْبَتِي وَبُعْدَدَارِي وَهَوَانِي عَلَى مَنْ مَلَكْتَهُ أَمْرِي

به تو از غربت و ذلت خود شکایت می‌کنم از دوری منزلم شکایت می‌کنم و از ذلت و خواریم در مقابل کسی که
او را مالک امر من گردانیدی به تو می‌نالم

إِلَهِي فَلَا تُحِلْ عَلَىٰ غَضِبَكَ فَإِنْ لَمْ تُكُنْ غَضِبَتْ عَلَىٰ فَلَا أَبَاكِي (سِوَاكِي) سُبْحَانَكَ غَيْرَ أَنَّ

عَافِيَّاتَ أَوْسَعَ لِي

ای خدا پس تو بر من قهر و غضب نکن که باک از چیزی غیر معصیت تو ندارم آن هم ای ذات منزه سهل است
که لطف و عافیت مرا وسیعتر است

فَأَسْأَلُكَ يَارَبِّ بُنُورِ وَجْهِكَ الَّذِي أَشْرَقْتَ لَهُ الْأَرْضَ وَالسَّمَاوَاتُ وَكُشِّفْتُ (أَنْكَشَّفْتُ) بِهِ

الظُّلْمَاتُ

پس از تو ای پروردگار من درخواستمی کنم به نور جمالت بر زمین و آسمان تابش کرده و ظلمت را از جهان
برانداخته

وَصَلَحْ بِهِ أَمْرُ الْأَوَّلِينَ وَالآخِرِينَ أَنْ لَا تُمْتَنِي عَلَىٰ غَضِبِكَ وَلَا تُنْزِلِ بِي سَخَّطَكَ

و اصلاح امر اولین و آخرین بدان بسته است که مرا در حال قهر و غضب نمیرانی و خشمت بر من نازل نگردانی

لَكَ الْعُتْبَيَ لَكَ الْعُتْبَيَ حَتَّىٰ تَرْضَىٰ قَبْلَ ذَلِكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ رَبَّ الْبَلْدَ الْحَرَامِ

که می توانی از خشم به لطف باز آیی و از من خشنود شوی پیش از آنکه غضب فرمایی عالم را خدایی جز تو
نیست که خدای مکه

وَالْمُشْعِرُ الْحَرَامُ وَالْبَيْتُ الْعَتِيقُ الَّذِي أَخْلَقَ اللَّهُ الْبَرَكَةَ وَجَعَلَتُهُ لِلنَّاسِ أَمْنًا

و مشعر الحرام و بيت العتيق و در آن حرم برکت و رحمت فرود آورده و آنجا را مقام امن و امان برای مردم قرار دادی

يَا مَنْ عَفَاعَنْ عَظِيمِ الدُّلُوبِ بِحَلْمِهِ يَا مَنْ أَسْبَغَ النَّعَمَاءَ بِفَضْلِهِ

ای آنکه به حلم از گناهان بزرگ بندگان درگذشتی و از فضل نعمت را بر خلق به حد کمال رسانیدی

يَا مَنْ أَعْطَى الْجَزِيلَ بِكَرَمِهِ يَا عُدَّتِي فِي سِدَّتِي يَا صَاحِبِي فِي وَحْدَتِي

و عطاهاي بزرگ به کرم عطا کردي اي ذخیره روز سختی من اي همدم وقت تنهايی من

يَا عِيَاثِي فِي كُرْبَتِي يَا وَلَيِّي فِي نِعْمَتِي يَا إِلَهِي وَإِلَهَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ

ای فریادرس من هنگام رنج و بلا ای ولی نعمت من ای خدای من و خدای پدران من ابراهیم و اسماعیل

وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَرَبَّ جَبَرَئِيلَ وَمِيكَائِيلَ (مِيكَالَ) وَإِسْرَافِيلَ

و اسحق و یعقوب و ای پروردگار جبرئیل و میکائیل و اسرافیل

وَرَبَّ مُحَمَّدٍ خَاتَمُ النَّبِيِّينَ وَاللَّهِ الْمُتَجَبِّينَ وَمُنْزَلُ التَّوْرَاةِ وَالْإِنجِيلِ

و ای پروردگار محمد خاتم انبیاء و آل برگزیده پاکش ای خدای فرستنده کتاب تورات و انجیل

وَالزَّبُورِ وَالْفُرْقَانِ وَمُنْزَلٌ كَهِيعص وَطه وَيِسْ وَالْقُرْآنُ الْحَكِيمُ

و زبور و فرقان و فرستنده کهیعص و طه و یس و تمام قرآن حکیم

أَنْتَ كَهْقِي حِينَ ثُعِينِي الْمَدَاهِبُ فِي سَعْتِهَا وَتَضِيقُ بِي الْأَرْضُ بِرُحْبَهَا (بِمَارِحَبَتْ) وَلَوْلَا رَحْمَتَكَ
لَكُنْتُ مِنَ الْمَالِكِينَ

ای خدا تویی پناهم هرگاه طرق زندگانی با همه وسعت بر من مشکل شود و زمین با همه فراخی بر من تنگ
گردد اگر رحمت شامل حالم نگردد مسلم از اهل هلاکت خواهم بود

وَأَنْتَ مُقِيلُ عَثْرَتِي وَلَوْلَا سَرْكَ إِيَّايَ لَكُنْتُ مِنَ الْمُقْصُوْحِينَ

و تویی که از لغزشم بر می‌گردانی و گناهانم مستور می‌سازی که اگر پرده پوشی تو نبود البته رسوا و مفتضح
می‌گردیدم

وَأَنْتَ مُؤَيَّدِي بِالنَّصْرِ عَلَى أَعْدَائِي وَلَوْلَا نَصْرَكَ إِيَّايَ (لِي) لَكُنْتُ مِنَ الْمَعْلُوِينَ

و تو به یاریت مرا بر دشمنان ظفر می‌بخشی که اگر نصرت نبود من مغلوب دشمن می‌شدم

يَا مَنْ خَصَّ نَفْسَهُ بِالسُّمُّ وَ الرُّغْنَةِ فَأَوْلِيَ أُوْهٌ بِعِزَّهٖ يَعْتَزُونَ

ای آنکه ذات خود را به علو مقام و رفعت مخصوص گردانیدی و دوستدارانت را به عزت خود عزیز ساختی

يَا مَنْ جَعَلَ لَهُ الْمُلُوكُ نِيرَ الْمَذَلَّةِ عَلَى أَعْنَاقِهِمْ فَهُمْ مِنْ سَطُوَاتِهِ خَائِفُونَ

ای آنکه پادشاهان را به درگاهت طوق مذلت به گردن نهادی که سخت از قهر و سطوت هراسان و ترسانند

يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَ مَا تُحْكِي الصُّدُورُ وَ غَيْبَ مَا تَأْتِي بِهِ الْأَزْمِنَةُ وَ الدُّهُورُ

ای آنکه بر نگاه گوشه چشمها و اسرار پنهان در دلها و حوادث آتیه سلسله زمان و دور روزگاران بر همه آگاهی

يَا مَنْ لَا يَعْلَمُ كَيْفَ هُوَ إِلَهٌ وَ يَا مَنْ لَا يَعْلَمُ مَا هُوَ إِلَهٌ

ای آنکه چگونگی آن ذات پنهان را کسی جز او آگاهی ندارد ای آنکه حقیقت او را جز او هیچکس نمی داند

يَا مَنْ لَا (يَعْلَمُ مَا يَعْلَمُهُ إِلَهٌ وَ يَعْلَمُهُ إِلَهٌ) يَعْلَمُهُ إِلَهٌ وَ يَا مَنْ كَبَسَ الْأَرْضَ عَلَى الْمَاءِ وَ سَدَ الْمَوَاءَ بِالسَّمَاءِ

ای آنکه بر او غیر او کس آگاه نیست ای آنکه زمین را در آب فرو بردی و هوا را به آسمان سد بستی

يَامَنْ لَهُ أَكْرَمُ الْأَنْسَاءِ يَا ذَا الْمَعْرُوفِ الَّذِي لَا يَنْقَطِعُ أَبَدًا

ای آنکه او را گرامیترین نامهاست ای صاحب کرمی که هرگز احسانش منقطع نشود

يَا مُقِيسَ الرَّكْبِ لِيُوسُفَ فِي الْبَلْدِ الْقَفْرِ وَخْرَجَهُ مِنَ الْجُبْ وَجَاعَلَهُ بَعْدَ الْعُبُودِيَّةِ مَلِكًا

ای آنکه قافله (مصر) را برای (نجات) یوسف در بیابان فقر نگاهداشتی و از قعر چاهش برآورده و پس از بندگی به او شاهی رسانیدی

يَا رَادَّهُ عَلَىٰ يَعْقُوبَ بَعْدَ أَنِ اِيَّصَّتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ كَظِيمٌ

ای که یوسف را به یعقوب باز گردانیدی پس از آنکه دو چشمش از خون و اندوه سفید گشت و غم دل پنهان می‌داشت

يَا كَاشِفَ الضُّرُّ وَالْبُلْوَى عَنْ أَيُّوبَ وَ (يَا) مُسِكَ يَدَيِ إِبْرَاهِيمَ عَنْ نَجْحِ ابْنِهِ بَعْدَ كِبْرِ سِنِّهِ وَ فَنَاءِ عُمُرِهِ

ای برطرف کننده رنج و آلام ایوب و نگهدارنده دو دست ابراهیم خلیل در سن پیری و پایان عمر از ذبح فرزندش اسماعیل

يَا مَنِ اسْتَجَابَ لِزَكْرِ يَأَفَوَهَ بَلَهُ يَحِيٰ وَ لَمْ يَدَعْهُ فَرْدًا وَ حِيدًا

ای آنکه دعا زکریا را مستجاب کردی و یحیی را در پیری به او عطا فرمودی و او را تنها و بی‌کس (و وارث) نگذاشتی

يَامَنْ أَخْرَجَ يُونُسَ مِنْ بَطْنِ الْحُوتِ يَامَنْ فَلَقَ الْجَرَلَبِيِّ إِسْرَائِيلَ فَأَنْجَاهُمْ وَجَعَلَ فَرْعَوْنَ وَجْنُودَهُ

مِنَ الْمُغَرَّقِينَ

ای آنکه یونس را از شکم ماهی بیرون آوردی ای آنکه دریا را برای بنی اسرائیل شکافتی و آنان را نجات دادی و
فرعون و سپاهش را غرق دریای هلاکت نمودی

يَامَنْ أَرْسَلَ الرِّيَاحَ مُبَشِّرًا تِبْيَانَ يَدِيِّ رَحْمَتِهِ

ای آنکه بادها را به بشارت پیشاپیش (باران) رحمت فرستادی

يَامَنْ لَمْ يَجْعَلْ عَلَىٰ مَنْ عَصَاهُ مِنْ خَلْقِهِ يَامَنْ اسْتَقْدَمَ السَّحَرَةَ مِنْ بَعْدِ طُولِ الْجُحُودِ

ای آنکه در کیفر معصیت کاران خلق تعجیل نفرمایی ای آنکه ساحران عصر موسی را بعد از مدت‌ها کفر و انکار
از عذاب نجات بخشیدی

وَقَدْ غَدَوْا فِي نِعْمَتِهِ يَا كُلُونَ رِزْقَهُ وَيَعْبُدُونَ غَيْرَهُ وَقَدْ حَادُوهُ وَنَادُوهُ وَكَذَّبُوا رُسُلَهُ

در صورتی که دائم به نعمت متنعم بودند و روزیت را خوردن و غیر تو را پرستیدند و به دشمنی خدا و شرک
به او برخاستند و پیمبرانش را انکار کردند

يَا اللَّهُ يَا بَنِيَّ يَا بَنِيَّ بَنِيَّ (بَنِيَّاً لَأَنِّيَّ بَنِيَّ) لَكَ يَا دَائِمًا لَنَفَادَ لَكَ يَا حَيَاً حَيَّ لَأَحَيَّ

ای خدا ای خدا ای پدید آرنده بی سابقه ای که بی مثالی و مانند نداری ای ذات دائم ابدی که هرگز فنا نپذیری
ای زنده ازلی هنگامی که هیچ زنده‌ای نبود

يَا مُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ يَا مَنْ هُوَ قَائِمٌ عَلَىٰ كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ

ای زنده کن مردگان ای آنکس هر کس را هر چه کسب و کار کند نگهبانی کنی

يَا مَنْ قَلَّ لَهُ شُكْرِيٌ فَلَمْ يَحْرِمْنِي وَعَظُمَتْ خَطِيئَتِي فَلَمْ يَفْضُحْنِي وَرَآني عَلَى الْمُعَاصِي فَلَمْ
يَشْهُرْنِي (يَخْذُلْنِي)

ای آنکه من شکرت را اندک کنم و باز از نعمت محروم نساختی و خطای بزرگ و بسیار کردم و مرا رسوا
نکردی و مرا در حال عصیان بسیار دیدی و بی آبرویم نفرمودی

يَا مَنْ حَفِظَنِي فِي صِغَرِيٍ يَا مَنْ رَزَقَنِي فِي كِبِيرِيٍ

ای آنکه مرا در کودکی (از آفات) حفظ فرمودی ای آنکه مرا در پیری روزی دادی

يَامَنْ أَيَادِيهِ عِنْدِي لَا تُحَصِّى وَنَعْمَةُ لَا تُجَازَى يَامَنْ عَارَضَنِي بِالْخَيْرِ وَالْإِحْسَانِ وَعَارَضَتْهُ بِالْإِسَاءَةِ

وَالْعِصَيَانِ

ای آنکه الطاف و نعمتها یاش شمرده نشده و سپاس گفته نشود ای آنکه با من به خیر و احسان روی آورده و من
در عوض زشتی و عصيان نمودم

يَامَنْ هَدَانِي لِلْإِيمَانِ مِنْ قَبْلِ أَنْ أَعْرِفَ شُكْرَ الْإِمْتَانِ

ای آنکه مرا بر مقام ایمان هدایت کردی پیش از آنکه به شکر نعمت شناسا گردم

يَامَنْ دَعَوْتُهُ مَرِيضًا فَشَفَانِي وَعُرِيَانًا فَكَسَانِي وَجَائِعًا فَشُبَعَنِي

ای آنکه در حال مرض تو را خواندم و مرا شفا بخشیدی و در حال برهنگی خواندم لباس پوشانیدی و در حال
گرسنگی و تشنگی خواندم طعامم دادی

وَعَطْشَانَ فَأَرْوَانِي وَذَلِيلًا فَأَعَزَّنِي وَجَاهِلًا فَغَرَّنِي وَوَحِيدًا فَكَثَرَنِي وَغَائِيًا فَرَدَّنِي

و سیرابم نمودی و در ذلت خواندم عزیزم فرمودی و در نادانی بمقام معرفت رسانیدی و در تنها یی جمعیتم
دادی و غایب از اهل و وطن شدم به وطن بازم گردانیدی

وَمُقِلًاً فَأَغْنَانِي وَمُشَرِّفًا فَنَصَرَنِي وَغَنِيًّا فَلَمَ يَسْلُبَنِي وَأَمْسَكُتْ عَنْ جَمِيعِ ذَلِكَ فَابْتَدَأْنِي

و در فقر و بینوایی خواندم غنی گردانیدی یاری طلبیدم مظفر و منصورم ساختی و در حال غنا بودم دارائیم باز نگرفتی و اگر از خواندنت در این احوال خودداری کردم باز ابتدا به احسان فرمودی

فَلَكَ الْحَمْدُ وَالشُّكْرُ يَا مَنْ أَقَلَ عَثْرَتِي وَنَفَسَ كُرْبَتِي وَأَجَابَ دَعْوَتِي

پس ستایش و سپاس مخصوص توست ای آنکه عذر لغزشایم پذیرفتی و غم و اندوهم برطرف ساختی و دعایم اجابت فرمودی

وَسَرَّ عَوْرَتِي وَغَفَرَ ذُنُوبِي وَبَلَّغَنِي طَلِبَتِي وَنَصَرَنِي عَلَى عَدُوِّي

و گناهانم بخشیدی و به مطلوبم رسانیدی و بر دشمن یاری و نصرتم دادی

وَإِنْ أَعْدَّ نِعْمَةً وَمِنْتَكَ وَكَرِيمَ مِنْحِكَ لَا أَحُصِيهَا يَا مَوْلَايَ

به هر حال نعمت و احسانها و عطاهای گرامیت را هرگز به شمار نتوانم آورد ای مولای من

أَنْتَ الَّذِي مَنَّتَ أَنْتَ الَّذِي أَنْعَمْتَ أَنْتَ الَّذِي أَحْسَنْتَ أَنْتَ الَّذِي أَجْمَلْتَ

توبی که عطا فرمودی توبی که نعمت دادی توبی که احسان کردی توبی که نیکویی کردی

أَنْتَ اللَّهِي أَفْضَلُ أَنْتَ اللَّهِي أَكْمَلُ أَنْتَ اللَّهِي رَزَقْتَ أَنْتَ اللَّهِي وَقْتَ

توبی که فضل و کرامت فرمودی توبی که (لطف را) کامل گردانیدی توبی که روزی بخشیدی توبی که توفیق دادی

أَنْتَ اللَّهِي أَعْطَيْتَ أَنْتَ اللَّهِي أَغْنَيْتَ أَنْتَ اللَّهِي أَقْنَيْتَ أَنْتَ اللَّهِي آوَيْتَ أَنْتَ اللَّهِي كَفَيْتَ

توبی که به خلق عطا فرمودی توبی که فقیر را غنی ساختی توبی که سرمایه دادی توبی که پناه دادی توبی که امور بندگان را کفایت کرده

أَنْتَ اللَّهِي هَدَيْتَ أَنْتَ اللَّهِي عَصَمْتَ أَنْتَ اللَّهِي سَرَرْتَ أَنْتَ اللَّهِي غَفَرْتَ

توبی که هدایت کردی توبی که خوبان را عصمت از گناه کرامت کردی توبی که گناهان را مستور ساختی توبی که گناهان را آمرزیدی

أَنْتَ اللَّهِي أَقْلَتَ أَنْتَ اللَّهِي مَكَّنْتَ أَنْتَ اللَّهِي أَعْزَزْتَ أَنْتَ اللَّهِي أَعْنَتَ

توبی که عذر گناهان را پذیرفتی توبی که تمکن و جاه بخشیدی توبی که عزت و جلال دادی توبی که اعانت فرمودی

أَنْتَ اللَّهِي عَصَدْتَ أَنْتَ اللَّهِي أَيَدَّتَ أَنْتَ اللَّهِي نَصَرْتَ أَنْتَ اللَّهِي شَفَيْتَ

توبی که مدد فرمودی توبی که تأیید توانایی دادی توبی که یاری فرمودی توبی که بیماران را شفا دادی

أَنْتَ الَّذِي عَافَيَتَ أَنْتَ الَّذِي أَكْرَمْتَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى

تویی که عافیت بخشیدی تویی که اکرام فرمودی تویی که برتری دادی

فَلَكَ الْحَمْدُ دَائِمًا وَ لَكَ الشُّكْرُ وَ اصْبَابًا بَدَا

پس حمد و ستایش مخصوص توست و شکر و ستایش دائم تو را سزاست

ثُمَّ أَنَا يَا إِلَهِي الْمُعْرِفُ بِذُنُوبِي فَاغْفِرْهَا لِي

باز ای خدای من به گناهانم مقر و معترفم پس تو به کرم از من درگذر

أَنَا الَّذِي أَسَأْتُ أَنَا الَّذِي أَخْطَأْتُ أَنَا الَّذِي هَمَمْتُ أَنَا الَّذِي جَهِلْتُ أَنَا الَّذِي غَفَلْتُ

من آن بندهام که بد کردم من همانم که خطا کردم من همانم که اهتمام به عصيان کردم من همانم که ندانی
کردم من همانم که غفلت ورزیدم

أَنَا الَّذِي سَهُوْتُ أَنَا الَّذِي اعْتَمَدْتُ أَنَا الَّذِي تَعَمَّدْتُ أَنَا الَّذِي وَعَدْتُ

من همانم که سهو کردم من همانم که به خود اعتماد کردم و من همانم که (به خواهش دل) عمدا کردم من
همانم که وعده کردم و مخالفت نمودم

وَأَنَا الَّذِي أَخْلَفُتُ أَنَا الَّذِي نَكْثَتْ أَنَا الَّذِي أَقْرَبْتُ أَنَا الَّذِي اعْتَرَفْتُ بِنَعْمَتِكَ عَلَىَّ وَعِنْدِي وَ

ابُو بُدُّوْبِي

و من همانم که عهد خود شکستم من همانم که اقرار کردم من همانم که اعتراف به نعمت و عطایت بر خود
کردم و بازگناهان رجوع نمودم

فَاغْفِرْهَا لِي يَا مَنْ لَا تُضْرِبُ ذُنُوبُ عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَنِيُّ عَنْ طَاعَتِهِمْ

پس چون معترف و تائیم از آن گناهان درگذر ای خدایی که گناهان بندگانت هیچ تو را زیان نخواهد داشت و از
طاعتshan هم البته بی نیاز خواهی بود

وَالْمُوْفَّقُ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْهُمْ بِمَعْنَتِهِ وَرَحْمَتِهِ فَلَكَ الْحَمْدُ إِلَهِي وَسَيِّدِي

و هم آنان که عملی شایسته می کنند به توفیق و اعانت و رحمت می کنند پس ای خدای من و مولای من
ستایش مخصوص توست

إِلَهِي أَمْرَتِنِي فَعَصَيْتُكَ وَنَهَيْتِنِي فَارْتَكَبْتُ نَهْيَكَ فَأَصْبَحْتُ لَا ذَارَاءَةٌ لِي فَأَعْتَذِرُ وَلَا ذَاقَوْةٌ

فَأَنْتَصِرَ

ای خدا تو مرا امر کردی و من عصيان امرت کردم تو نهی کردی و من مرتكب نهیت شدم اکنون نه کسی که
گناهانم میرا و پاک سازد و نه صاحب قدرتی که از او بر دفع عذاب یاری طلبم

فِيَّ شَيْءٌ أَسْتَقْبِلُكَ (أَسْتَقْبِلُكَ) يَا مَوْلَايَ أَبْسَمِيْ أَمْ بِصَرِيْ أَمْ بِلِسانِيْ أَمْ بِيدِيْ أَمْ بِرِجْلِيْ

پس با چه وسیله رو بسوی تو آورم آیا به قوه شنوايی يا بینایی يا بوسیله زبان معذرت خواهم يا به دست و پا
خدمتی توانم

أَلَيْسَ كُلُّهَا نِعْمَةٌ عِنْدِيْ وَبِكُلِّهَا عَصَيْتُكَ يَا مَوْلَايَ فَلَكَ الْحُجَّةُ وَالسَّيْلُ عَلَىْ

آیا این قوا و اعضاء که مرا است همه نعمتهای تو نیست و بهمه آنها معصیت تو نکردم ای مولای من پس تو را
بر من اتمام حجت است و راه هر اعتراض بستهای

**يَامَنْ سَتَرِنِي مِنَ الْأَبَاءِ وَالْأَمَّهَاتِ أَنْ يَزْجُرُونِي وَمِنَ الْعَشَائِرِ وَالإِخْوَانِ أَنْ يُعَيِّرُونِي وَمِنَ
السَّلَاطِينِ أَنْ يَعَاقِبُونِي**

کسی که مرا از زجر پدران و مادران هم مستور و محفوظ داشتی و از سرزنش خویشان و برادران و قهر و عقاب
پادشاهان نگهداری فرمودی

وَلَوْ أَطَّلَعُوا يَا مَوْلَايَ عَلَىٰ مَا أَطَّلَعْتَ عَلَيْهِ مِنِّي إِذَا مَا أَنْظَرُونِي وَلَرَفَضُونِي وَقَطَعُونِي

و اگر اینان ای مولای من چنانکه تو مطلعی بر زشتی و رسواییهای من مطلع می بودند ابدا مهلت نمی دادند و مرا
از خود می رانند و به کلی از من می بریدند

فَهَا أَنَّا ذَادَاهَا إِلَهِي بَيْنَ يَدَيْكَ يَا سَيِّدِي خَاصَّ ذَلِيلٍ حَصِيرٍ حَقِيرٍ

باری من همین بنده (پر گناهم) که در حضورت ای سید من سرافکنده و خوار و ذلیل و عاجز و ناچیز

لَا ذُوبَرَاءَةٌ فَأَعْتَدْرَوْ لَا ذُوقَّةٌ فَأَنْتَصِرُوْ لَا حُجَّةٌ فَأَحْتَمَّ بَهَا

نه بر تبرئه خود عذری توانم آورد و نه بر نجات خود صاحب قدرتی که از او یاری طلبم و نه حجت و دلیلی که به آن متمسک شوم

وَلَا قَائِلٌ لَمَّا أَجْتَرَحَ وَلَمَّا أَعْمَلَ سُوءً أَوْ مَا عَسَى الْجُحُودُ وَلَوْ جَحَدْتُ يَا مَوْلَايَ يَنْفَعُنِي

و نه توانم گفت که من این گناه نکرده و این کار رشت بجا نیاوردهام و اگر انکار کنم ای مولای من آن انکار به حال من نفعی نخواهد داشت

كَيْفَ وَأَنَّى ذَلِيلَ وَجَوارِحِي كُلُّهَا شَاهِدٌ عَلَىٰ إِيمَانِي عَمِيلُ (علمت)

چگونه از انکار خود سود یابم در صورتی که تمام اعضاء و جوارح بر هر چه کردهام به یقین و بیهیچ شک و ریب همه بر علیه من گواهند

وَعَلِمْتُ يَقِينًا غَيْرَ ذِي شَكٍ أَنَّكَ سَائِلِي مِنْ عَظَائِمِ الْأُمُورِ

و تو محققا از امور بزرگ از من سؤال خواهی کرد

وَأَنْكَلَ الْحَكَمَ (الْحَكِيمَ) الْعَدْلُ الَّذِي لَا تَجُورُ وَعَدْلُكَ مُهْلِكٌ كَيْ وَمِنْ كُلِّ عَدْلِكَ مَهْرِبٌ

و تو البته حاکمی به عدل و هرگز جور و جفا به کسی نخواهی کرد و همان عدل تو مرا هلاک خواهد کرد و از
عدل تو باز به عدل کل تو پناه می طلبم

فَإِنْ تُعَذِّبْنِي يَا إِلَهِي فِي ذُنُوبِي بَعْدَ حُجَّتَ عَلَىٰ وَإِنْ تَعْفُ عَنِي فَيُحِلُّ مِنَ وَجُودِكَ وَكَرَمِكَ

پس هرگاه عذاب کنی به کیفر گناهان من است و پس از اتمام حجت بر من است و اگر بر من ببخشی از حلم و
جود و کرم توست

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الْمُسْتَغْفِرِينَ

هیچ خدایی جز تو نیست منزهی تو و من از ستمکارانم هیچ خدایی جز تو نیست منزهی تو و من از درگاه
لطفت مغفرت و آمرزش می خواهم

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الْمُوَحَّدِينَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الْحَائِفِينَ

هیچ خدایی جز تو نیست منزه تو و من از یکتا پرستانم هیچ خدایی جز تو نیست منزهی تو و من از قهرت
سخت ترسانم

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الْوَجِلِينَ

هیچ خدایی جز تو نیست منزهی تو و من از سطوت سخت بیمناک و هراسانم

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الرَّاجِينَ

هیچ خدایی جز تو نیست منزهی تو من به درگاه کرمت از امیدوارانم

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الرَّاغِبِينَ

هیچ خدایی جز تو نیست منزهی تو و من به شهود جمالت از مشتاقانم

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الْمَهْلِلِينَ

هیچ خدایی جز تو نیست منزهی تو و من به یکتائیت مقر و معترفم

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ السَّائِلِينَ

هیچ خدایی جز تو نیست منزهی تو و من به درگاهت از سائلان و فقیرانم

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ

هیچ خدایی جز تو نیست منزهی تو و من تو را از تسبیح و تنزیه گویانم

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الْمُكَبِّرِينَ

هیچ خدایی جز تو نیست منزهی تو و من از تکبیر گویان مقام کبریایی توام

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ رَبِّي وَرَبُّ آبَائِي الْأَوَّلِينَ

هیچ خدایی جز تو نیست منزهی تو که خدایی من و خدای پدران پیشین من هستی

اللَّهُمَّ هَذَا شَأْنِي عَلَيْكَ مُبَحِّدًا وَ إِخْلَاصِي لِذِكْرِكَ مُوَحَّدًا وَ إِقْرَارِي بِالْأَئَمَّةِ مُعَدِّدًا

ای خدای من این است ثنا و ستایش من در پیشگاه مجد و عزت و اخلاص من در ذکر مقام توحید و یکتائیت
و اقرار و اعتراف من به نعمتهاایی که بشمار آوردم

وَإِنْ كُنْتُ مُقْرِّبًا إِنِّي لَمَ أَحْصِهَا لِكَثْرَتِهَا وَسُبُوغَهَا وَتَظَاهُرُهَا

گرچه معترفم که نعمتهاایت را از بس زیاد و فراوان و هویداست

وَتَقَادِهَا إِلَى حَادِثٍ مَا لَمْ تَرَلْ تَعَهَّدِي (تَتَغَمَّدِي) بِهِ مَعَهَا مُنْذُ خَلَقْتَنِي وَبَرَأْتِنِي مِنْ أَوَّلِ الْعُمُرِ

در وجود حادث من سبقت داشته آن نعمتهاها بشمار نتوانم آورد که از عهد ازل مرا منظور داشتی و با آن نعمتها
از بدو خلقت و اول زندگانی و احتیاجم را به غنا و بی نیازی مبدل ساختی

مِنَ الْإِغْنَاءِ مِنَ (بَعْدَ) الْفَقْرِ وَكَشْفِ الصُّرُورِ وَتَبْيَبِ الْيَسِيرِ وَدَفعِ الْعَسْرِ

و رفع رنج و الم را از من فرمودی و اسباب و وسائل آسایش عطا کردی و دفع هر سختی نمودی

وَتَفْرِيغِ الْكَرْبِ وَالْعَافِيَةِ فِي الْبَدْنِ وَالسَّلَامَةِ فِي الدِّينِ

و از هر غم و اندوهם رهاندی و عافیت در تن و سلامت در دین بخشیدی

وَلَوْرَفَدِنِي عَلَى قَدْرِ ذِكْرِ نِعْمَتِكَ جَمِيعَ الْعَالَمِينَ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَالآخِرِينَ

باری ای منعم حقیقی نعمت بر من آن قدر بسیار و بی حد و شمار است که اگر خلق اولین و آخرين مرا بر ذکر آن نعمتها کمک کنند

مَا قَدَرْتُ وَلَا هُمْ عَلَى ذَلِكَ تَقَدَّسْتَ وَتَعَالَيْتَ مِنْ رَبِّ كَرِيمٍ عَظِيمٍ رَحِيمٍ

باذ نه من و نه تمام اولین و آخرين بر شمارش قادرند ای ذات پاک بلند مرتبه پروردگار بزرگ کریم مهربان

لَا تُحَصِّي أَلَّا أُكَ وَلَا يَلْعُغُ شَأْوَكَ وَلَا تُكَافِ نَعْمَاؤَكَ صَلٌّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

نعمتهاایت بشمار نیاید و ثنایت را جز تو کس نتواند و نعمتهاایت را سپاسگزاری و پاداش ندارد درود فرست بر محمد و آل محمد

وَأَتَّمْ عَلَيْنَا نِعْمَكَ وَأَسْعَدْنَا بِطَاعَتِكَ سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

و نعمت را بر ما به حد کمال رسان و ما را به طاعت سعادتمند گردان تو منزه از شرک و شریکی و هیچ خدایی جز تو نیست

اللَّهُمَّ إِنَّكَ تُحِبُّ الْمُضْطَرَّ وَتَكْسِفُ السُّوءَ وَتُغْيِثُ الْمُكْرُوبَ

ای خدا البته تو دعا بندگان مضطر و پریشان را اجابت کنی و هر رنج والم را برطرف گردانی و غمیدگان را به فریاد رسی

وَلَشْفِي السَّقِيمَ وَتُغْنِي الْفَقِيرَ وَتَجْرِي الْكَسِيرَ وَتَرْحَمُ الصَّغِيرَ وَتُعِينُ الْكَبِيرَ

و بیماران را شفا بخشی و فقیران را غنی گردانی و جبران حال شکسته دلان کنی به کودکان ترحم و به بزرگان یاری فرمایی

وَلَيْسَ دُونَكَ ظَهِيرٌ وَلَا فُوقَكَ قَدِيرٌ وَأَنْتَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ

نه جز تو کسی را یار و یاوری و نه فوق تو در عالم قادری است و تو بلند مرتبه و بزرگ خدایی

يَا مُطْلِقَ الْكَبَّلِ الْأَسِيرِ يَا رَازِقَ الطَّفْلِ الصَّغِيرِ يَا عِصْمَةَ الْحَائِفِ الْمُسْتَجِيرِ يَا مَنْ لَا شَرِيكَ لَهُ وَلَا

فَزِيرَ

و بس ای خدایی که اسیران و زندانیان را از حبس آزاد کنی و به طفل صغیر روزی بخشی ای پناه هر دل
ترسان که به تو پناهنده شود ای خدای یکتایی که هیچت شریک و مددکاری نیست

صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَعْطِنِي فِي هَذِهِالْعَشِيَّةِ أَفْضَلَ مَا أَعْطَيْتَ وَأَنْلَتَ أَحَدًا مِنْ عِبَادِكَ

درود فرست بر محمد و آل محمد و در این آخر روز هر نعمت که به هر یک از بندگان عطا می کنی به من
بهترین آن را عطا فرما

مِنْ نِعْمَةٍ ثُولِيهَا وَآلَاءٌ تُجَدِّدُهَا وَبِلَيَّةٌ تَصْرُفُهَا وَكُرْبَةٌ تُكْشِفُهَا وَدَعْوَةٌ تَسْمَعُهَا وَحَسَنَةٌ تَتَقَبَّلُهَا وَ

سَيِّئَةٌ تَتَغَمَّدُهَا

از انواع نعمت ظاهر که بخلق می بخشی و نعمت باطن که همی تجدید می کنی و تازه می گردانی و بليه و
 المصیبیتها که برطرف می سازی و اندوه و غمی که زایل می کنی و دعا یی که مستجاب می گردانی و عمل نیکی که از
 لطف می پذیری و کار زشتی که می پوشانی

إِنَّكَ أَطِيفٌ بِمَا شَاءَ خَبِيرٌ وَعَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

که البته تو با لطف ازلی و علم ذاتی بر تمام امور آگاهی و بر کلیه اشیاء قادری

اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَقْرَبُ مَنْ دُعِيَ وَأَسْرَعُ مَنْ أَجَابَ وَأَكْرَمُ مَنْ عَفَا وَأَوْسَعُ مَنْ أَعْطَى وَأَسْمَعَ مَنْ

سُئلَ

ای خدا تو نزدیکترین کسی که از او مسئلت توان کرد و زودتر از همه کس دعای ما را اجابت میکنی و از هر بخشندۀ کرم و بزرگواریت بیشتر و عطایت وسیعتر است و سائلان را بهتر از هر کس اجابت کنی

يَارَحْمَانَ الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ وَرَحِيمُهُمَا لَيْسَ كَمِثْلِكَ مَسْئُولٌ وَلَا سِوَاكَ مَأْمُولٌ دَعَوْتُكَ فَاجْبَتِنِي

ای که در دنیا و آخرت بخلق با لطف و بخششی و در دو عالم بر بندگان مهربانی مقصود بیمثُل و مانندی و جز تو آرزوی نداریم هر وقت دعا کردم اجابت فرمودی

وَسَأَلْتُكَ فَأَعْطَيْتَنِي وَرَغَبْتُ إِلَيْكَ فَرَحْمَتِنِي وَوَثَقْتُ بِكَ فَجَيَّتِنِي وَفَزِعْتُ إِلَيْكَ فَكَفَيْتِنِي

و مسئلت نمودم عطا فرمودی و اظهار شوق نمودم با من مهربانی کردی و بر مهالک و سختیها بر تو اعتماد کردم مرا نجات دادی و هرگاه بدرگاهت زاری کردم مرا کفایت فرمودی

اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ وَنَبِيِّكَ وَعَلَى آلِهِ الطَّاهِرِينَ أَجْمَعِينَ

ای خدا درود فرست بر محمد که بندۀ و رسول و فرستاده توست و بر همه اهل بیتش که نیکویان و پاکان عالمند

وَتَمَّ لَنَا نِعْمَاءُكَ وَهَنْنَا عَطَاءُكَ وَأَكْتُبْنَا لَكَ شَاهِيرِينَ وَلِلْآئِكَ ذَاكِرِينَ آمِينَ رَبَّ
الْعَالَمِينَ

و نعمتهايت را بـر ما به حد کمال رسان و عطایت را بـر ما گوارا ساز و ما را از شکر گزاران و متذکران نعمتهاي خويش محسوب دار و اين دعا را از کرم اجابت فرما اي رب العالمين

اللَّهُمَّ يَا مَنْ مَلَكَ فَقَدْرَ وَقَدْرِ فَقْهَرَ وَعُصِيَ فَسَرَّ وَاسْتَغْفِرَ فَغَفَرَ يَا غَايَةَ الطَّالِبِينَ الرَّاغِبِينَ

اـي خدا اي آنـكه بر مـلك وجود مـالـکـي و بر هـر چـيز تـوانـا و قـادـري و قـاهر عـيب و نـقصـان خـلق رـا مـستـور مـي دـاري و
چـون آـمرـزـش طـلبـند مـي آـمـرـزـي اي آـخـرـين مـقـصـود طـالـبـان و مشـتـاقـان عـالم

وَمُنْتَهَى أَمْلِ الرَّاجِحِينَ يَا مَنْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا وَوَسِعَ الْمُسْتَقِيلِينَ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَحِلْمًا

و اـي منـتها آـرـزوـي دـل اـميدـوارـان اي آـنـkeh علم اـزـليـت بر هـر چـيز مـحيـط و حـلم و رـافت و رـحمـت بر عـذر خـواـهـان
وـسيـع است

اللَّهُمَّ إِنَّا نَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ فِي هَذِهِ الْعُسْرَةِ الَّتِي شَرَفْتَهَا وَعَنَّلَمْتَهَا بِمُحَمَّدٍ نَبِيِّكَ وَرَسُولِكَ

اـي خـدا ما در اـين عـصر كـه توـاشـشـرـف و عـظمـت بـخـشـيدـي بـوسـيلـه پـيـغمـبر و رـسـول گـرامـيـت حـضـرـت مـحمد (ص)

وَخَيْرٌ لَكَ مِنْ خَلْقِكَ وَأَمِينٌ عَلَىٰ وَحْيِكَ

که برگزیده خلق و امین وحی

الْبُشِيرِ النَّذِيرِ السَّرَاجِ الْمِنِيرِ الَّذِي أَنْعَمْتَ بِهِ عَلَىٰ الْمُسْلِمِينَ وَجَعَلْتَهُ رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ

و مبشر و منذر اهل زمین و چراغ روشن عالم است بدرگاه تو روی آورده همان پیغمبری که بوجودش نعمت بزرگ بمسلمین عطا کردی و او را رحمتواسع بر جهانیانش قرار دادی

اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ كَمَا مُحَمَّدًا أَهْلَ لِذَلِكَ مِنْكَ يَا عَظِيمُ

بار خدایا درود فرست بر محمد (ص) و آل محمد (ع) که او از جانب تو لایق این درود است ای خدای بزرگ

فَصَلِّ عَلَيْهِ وَعَلَىٰ آلِهِ الْمُنْتَجَبِينَ الطَّاهِرِينَ أَجْمَعِينَ وَتَغْمَدْنَا بِعَفْوِكَ عَنَّا فَإِلَيْكَ عَجَّتِ
الْأَصْوَاتُ بِصُنُوفِ اللُّغَاتِ

دروع فرست بر او و بر اهل بیت ش که همه از برگزیدگان و نیکویان و پاکان عالمند و زشتیهای ما را پرده عفو و بخشش بپوشان توبی که به درگاه رحمت فریاد و فغان خلق به انواع زبانها بلند است

فَاجْعَلْ لَنَا اللَّهُمَّ فِي هَذِهِ الْعَشِيَّةِ نَصِيبًا مِّنْ كُلِّ خَيْرٍ تَقْسِمُهُ بَيْنَ عِبَادِكَ

پس ما را هم در این عصر از هر خیر و سعادت که میان بندگان قسمت می کنی نصیبی کامل عطا فرما

وَوُرِّتَهْدِي بِهِ وَرَحْمَةٌ تَشْرُهَا وَبَرَكَةٌ تُنْزِلُهَا وَرِزْقٌ تَبْسُطُهُ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

و از هر نوری که به آن نور خلق را هدایت می کنی و رحمتی که بر عالمیان میسر می سازی و برکتی که نازل می گردانی و لباس عافیتی که می پوشانی و رزقی که وسعت دهی ای مهربانترین مهربانان عالم

اللَّهُمَّ أَقْبِلْنَا فِي هَذَا الْوَقْتِ مُنْجِينَ مُفْلِحِينَ مَبْرُورِينَ غَائِمِينَ

ای خدا ما را در این هنگام رستگاری و فیروزی بخش و از آنان که نیکو کاری و بهره مندی یافتند قرار ده

وَلَا تَجْعَلْنَا مِنَ الْقَانِطِينَ وَلَا تَخْلِنَا مِنْ رَحْمَتِكَ وَلَا تَحْرِمْنَا مَا نُؤْمِلُهُ مِنْ فَضْلِكَ

و از محرومان مگردان و از رحمت بی پایانت ما را بی بهره مساز و از چشم امیدی که به فضل و کرمت داریم
ناامید مساز

وَلَا تَجْعَلْنَا مِنْ رَحْمَتِكَ مَحْرُومِينَ وَلَا فَضْلٌ مَا نُؤْمِلُهُ مِنْ عَطَائِكَ قَانِطِينَ وَلَا تُرْدَنَا خَائِينَ وَلَا مِنْ

بَإِكَ مَطْرُودِينَ

و از رحمت ما را محروم مگردان و از آن فضیلت و مرتبت که از عطایت چشم انتظار داریم نومید مگردان و از درگاه کرمت ما را مأیوس و مردود مگردان

يَا أَجْوَدَ الْأَجْوَادِ وَأَكْرَمَ الْأَكْرَمِينَ إِلَيْكَ أَقْبَلْنَا مُوْقِنِينَ وَلِيَتَّكَ الْحَرَامَ آمِينَ قَاصِدِينَ

ای با جود و بخشش و با لطف و کرمترین به درگاه تو با یقین به فضل و احسانت روی آورده و دعوت به خانه
کعبهات را اجابت کردہايم و قصد زیارت آن داریم

فَاعِنَا عَلَىٰ مَنَاسِكِنَا وَأَكْمِلْ لَنَا حَجَّنَا وَاعْفُ عَنَّا وَعَافِنَا فَقَدْ مَدَدْنَا إِلَيْكَ أَيْدِيْنَا فَهِيَ بِذِلْلَةِ الْإِعْتِرَافِ

مَوْسُومَةٌ

پس تو ای خدا بر اعمال حج ما را یاری فرما و حج ما را کامل و مقبول گردان و از تقصیرات ما درگذر و عافیت
و آسایش عطا فرما که ما دستی با ذلت و خواری اعتراف به گناه به درگاهت دراز کردہايم

اللَّهُمَّ فَأَعْطِنَا فِي هَذِهِ الْعَشِيَّةِ مَا سَأَلَنَا إِنَّا نَسْأَلُكَ فَلَأَكَافِي لَنَا سُؤالَ وَلَا رَبَّ لَنَا غَيْرُكَ

ای خدا ما را به کرمت در این عصر هر چه درخواست می کنيم به ما عطا فرما و در مهماتی که از تو بلطف و
رحمت می طلبیم ما را یاری کن که ما بر کفایت امورمان جز تو کسی نداشته و پروردگاری غیر تو نداریم

نَافِذِ فِينَا حُكْمُكَ مُحِيطٍ بِنَا عِلْمُكَ عَدْلٌ فِينَا قَضَاؤُكَ اقْضِ لَنَا الْخَيْرَ وَاجْعَلْنَا مِنْ أَهْلِ الْخَيْرِ

فرمان تو در مانافذ است و علمت به ما محیط حکم قضا و قدرت در حق ما عدل است تو در حق ما خیر مقدر
فرما و ما را از اهل خیر و صلاح قرار ده

اللَّهُمَّ أَوْجِبْ لَنَا بِحُودَكَ عَظِيمَ الْأَجْرِ وَكَرِيمَ الدُّخْرِ وَدَوَامَ الْيُسْرِ

ای خدا بر ما به صرف جود و کرم خود فرض و لازم ساز که ما را پاداش عظیم و ذخیره گرانبها و آسایش دائم
کرامت کنی

وَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا أَجْمَعِينَ وَلَا تُهْلِكْ كَنَامَعَ الْمَالِكِينَ وَلَا تَصْرِفْ عَنَّا رَأْفَاتَكَ وَرَحْمَاتَكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

الرَّاحِمِينَ

و گناهان ما را تمام ببخش و ما را با مستحقین هلاک و عذاب به هلاکت مرسان و از ما رأفت و رحمت را باز
مگیر ای مهربانترین مهربانان

اللَّهُمَّ اجْعَلْنَا فِي هَذَا الْوَقْتِ مِنْ سَالَكَ فَأَغْطِلْهُ وَشَكِّرْكَ فَزِدْهُ وَتَابَ (ثَابَ) إِلَيْكَ فَقِبِلَتُهُ

ای خدا ما را در این هنگام از آنان قرار ده که از تو درخواست کردند و تو به آنها عطا فرمودی و شکرت را بجای
آوردن و تو بر نعمت افزودی و به درگاهت توبه کردند و تو توبهشان پذیرفتی

وَتَنَصَّلْ إِلَيْكَ مِنْ ذُنُوبِهِ كُلِّهَا فَغَفِرْ تَهَالِهُ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

و تبری از جمیع گناهان جستند و تو همه را آمرزیدی ای صاحب جلال و بزرگواری

اللَّهُمَّ وَنَقْنَا (وَوَفَقْنَا) وَسَدَّدْنَا (وَاعْصِمْنَا) وَاقْبَلْ تَضَرُّعَنَا يَا خَيْرَ مَنْ سُئِلَ وَيَا أَرْحَمَ مَنِ اسْتَرْحَمَ

ای خدا ما را به هر کار خیر موفق دار و بر طاعت قوی گردان و تضرع ما را بدرگاهت بپذیر ای بهترین کسی
که از او چیزی درخواست کنند و مهربان تر شخصی که از او ترحم جویند

يَا مَنْ لَا يَنْهَى عَلَيْهِ إِعْمَاضُ الْجُفُونِ وَلَا لَحْظُ الْأَيْوُنِ وَلَا مَا اسْتَقَرَ فِي الْمُكْنُونِ

ای خدایی که بر تو چیزی از حرکت مژگان و اشاره به گوشه چشمان و آنچه در مکنون ضمیر استقرار یابد

وَلَا مَا انْطَوَثْ عَلَيْهِ مُضْمَرَاتُ الْقُلُوبِ أَلَا كُلُّ ذَلِكَ قَدْ أَحْصَاهُ عِلْمُكَ وَوَسِعَهُ حِلْمُكَ

و نهانیهای دلها پیچیده و پوشیده نیست بتحقیق تمام اینها را داشت فرا گرفته و حلمت گشادگی بخشیده

**سُبْحَانَكَ وَتَعَالَى تَعَالَى عَمَّا يَقُولُ الطَّالِمُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا سَجِّلْ لَكَ السَّمَاوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُونَ وَمَنْ فِيهِنَّ
وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَسْجُدُ بِحَمْدِكَ**

منزهی تو و بالاتر و برتر از آنچه بیدادگران و کافران بگویند برتری بزرگ تسبیح گوید تو را آسمانهای هفت گانه و زمینها و آنچه در بین آنهاست همه به تسبیح و تقدیست مشغولند و هیچ در عالم نیست جز آنکه تو را تسبیح می‌کند

فَلَكَ الْحَمْدُ وَالْمَجْدُ وَعُلُوّ الْجَدْدٍ يَا ذَالْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ وَالْفَضْلِ وَالْإِنْعَامِ

پس هر ستایش و مجد و بلندی و عزت مخصوص توست ای خدای صاحب مقام و جلال و بزرگواری و فضل و احسان

وَالْأَيَادِي الْجِسَامِ وَأَنْتَ الْجَوَادُ الْكَرِيمُ الرَّءُوفُ الرَّحِيمُ

و نعمتهای بزرگ تنها تویی دارای جود و بخشش و رافت و مهربانی

اللَّهُمَّ أَوْسِعْ عَلَيَّ مِنْ رِزْقِكَ الْحَلَالِ وَعَافِنِي فِي بَدَنِي وَدِينِي وَآمِنْ خَوْفِي

ای خدا تو از رزق حلالت مرا روزی وسیع ده و سلامتی و آسایش در تن و دینم عطا فرما و در خوف و هراسم
ایمنی عطا کن

وَأَعْقِقُ رَقْبَتِي مِنَ النَّارِ اللَّهُمَّ لَا تَمْكِرْ بِي وَلَا تُسْتَدِرِّجْنِي وَلَا تَخْذَعْنِي وَادْرِأْ عَنِّي شَرَّ فَسَقَةِ الْجَنِّ وَ
الْإِنْسِ

واز آتش دوزخم آزاد گردان ای خدا مرا به مکر خود مبتلا مگردان و به عذاب استدرج به عقوبت سختم مگیر و

مرا رسوا مکن و شر فاسقان جن و انس را از من دور ساز

پس سر و دیده خود را به سوی آسمان بلند کرد و از دیده‌های مبارکش آب می‌ریخت مانند دو مشک و به صدای بلند گفت

يَا أَسْمَعَ السَّامِعِينَ يَا أَبْصَرَ النَّاظِرِينَ وَيَا أَسْرَعَ الْحَاسِبِينَ وَيَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

ای شناورترین شنوندگان و بیناترین بینایان و سریعترین محاسبان و مهربانترین مهربانان عالم

صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ السَّادَةِ الْمَيَامِينِ

دروド فrust بر محمد (ص) و آل او که بزرگان و با خیر و برکت‌ترین عالمیانند

وَأَسْأَلُكَ اللَّهُمَّ حَاجَتِي الَّتِي إِنْ أَعْطَيْتَنِيهَا مَرِيَضَرَنِي مَا مَنَعْتَنِي

واز تو ای خدا درخواست دارم آن حاجتم را که اگر عطا کنی دیگر از هر چه محروم کنی زیان ندارم

وَإِنْ مَنْعَتْنِيهَا لَمْ يَنْقُنِي مَا أَعْطَيْتِنِي أَسْأَلُكَ رَبَّكَ رَبَّيْتِي مِنَ النَّارِ

و اگر آن حاجتم روا نسازی دیگر هر چه عطا کنی نفعی به حالم ندارد درخواست دارم که از آتش دوزخم رهایی بخشی

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَكَ الْمُلْكُ وَلَكَ الْحَمْدُ وَأَنْتَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ يَارَبِّ يَا

رب

خدایی جز تو نیست که یکتایی و شریک نداری و ملک وجود و ستایش مخصوص توست و تو بر هر چیز قادری ای پروردگار ای پروردگار عالم

پس مکرر می گفت یا رب و کسانی که دور آن حضرت بودند تمام گوش داده بودند به دعای آن حضرت و اکتفا کرده بودند به آمین گفتن پس صدای ایشان بلند شد به گریستن با آن حضرت تا غروب کرد آفتاب و بار کردند و روانه جانب مشعر الحرام شدند مؤلف گوید که کفعمی دعای عرفه امام حسین علیه السلام را در بلد الامین تا اینجا نقل فرموده و علامه مجلسی در زاد المعاد این دعای شریف را موافق روایت کفعمی ایراد نموده و لکن سید بن طاووس در اقبال بعد از یا رب یا رب یا رب این زیادتی را ذکر فرموده

إِلَهِي أَنَا الْفَقِيرُ فِي غِنَائِي فَكَيْفَ لَا كُونُ فَقِيرًا فِي فَقْرِي

ای خدای من در وقت غنا و ثروت فقیرم و به تو محتاجم تا چه رسد به هنگام فقر و بینوایی

إِلَهِي أَنَا الْجَاهِلُ فِي عِلْمِي فَكَيْفَ لَأَكُونْ جَهُولًا فِي جَهْلِيٍّ

ای خدای من در حال دانایی باز نادانم تا چه رسد به وقت نادانی

إِلَهِي إِنَّ اخْتِلَافَ تَدْبِيرِكَ وَسُرْعَةَ طَوَاءِ مَقَادِيرِكَ مَنَعَ ابِنَ الْعَارِفِينَ بِكَ عَنِ السُّكُونِ إِلَىٰ

عَطَاءٍ وَالْيَأسِ مِنْكَ فِي بَلَاءٍ

ای خدا پس تدبیرت مختلف و گوناگون و تقدیرات سریع التحول است بندگان با معرفت را این تدبیر و تقدیر مانع می شود از اینکه بر عطا و نعمت آرام یافته و خاطر جمع شوند یا در بلا و سختی از لطفت نامید باشند

إِلَهِي مِنِّي مَا يَلِيقُ بِلُؤْمِي وَمِنْكَ مَا يَلِيقُ بِكَرْمِكَ

ای خدا از من آن سزد که به مقام بزرگواری و کرم شایسته است

إِلَهِي وَصَفْتَ نَفْسَكَ بِاللَّطْفِ وَالرَّأْفَةِ لِي قَبْلَ وُجُودِ ضَعْفِي أَفَتَمَنْعِي مِنْهُمَا بَعْدَ وُجُودِ ضَعْفِي

ای خدا تو پیش از آنکه این وجود ضعیف مرا بیافرینی خود را به رحمت و لطف با من توصیف کردی آیا اکنون بر این وجود ناتوان از آن لطف و رحمت منع خواهی کرد

إِلَهِي إِنَّ ظَهَرَتِ الْمَحَاسِنُ مِنِّي فِي فَضْلِكَ وَلَكَ الْمِنَةُ عَلَىٰ

ای خدا اگر کارهای نیکویی از من پدید آید آن از فضل و عطای توسط و تو را بر من منت است

وَإِنْ ظَهَرَتِ الْمُسَاوِي مِنِّي فَبِعْدِكَ وَلَكَ الْحُجَّةُ عَلَى

و اگر اعمال زشتی آشکار گردد آن به عدل توست و تو را بر من حجت است

إِلَهِي كَيْفَ تَكِلُنِي وَقَدْ تَكْفَلْتَ لِي (تَوَكَّلتُ) وَكَيْفَ أَضَامُ وَأَنْتَ النَّاصِرُ لِي أَمْ كَيْفَ أَخِيبُ وَ
أَنْتَ الْحَقِّيْبِي

ای خدا چگونه مرا بخود وا می گذاری در صورتیکه تو خود متکفل امور هستی یا چگونه کسی بر من ظلم تواند
کرد در صورتیکه تو ناصر و یاور من هستی و چگونه من از لطفت محروم مانم در صورتیکه تو در حق من روُف و
مهربانی

هَا أَنَا أَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بِفَقْرِي إِلَيْكَ وَكَيْفَ أَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ إِمَاهُوَ مَحَالٌ أَنْ يَضِلَّ إِلَيْكَ

آری من بدرگاهت بقر و بیچارگیم متول می شوم و چگونه فقر که راه به ناحیه قدس تو ندارد وسیله من تواند
بود

أَمْ كَيْفَ أَشْكُو إِلَيْكَ حَالِي وَهُوَ لَا يَعْنِي عَلَيْكَ أَمْ كَيْفَ أَتَرْجُمُ هَمَقَالِي وَهُوَ مِنْكَ بَرِزَ إِلَيْكَ

يا من چگونه از حال خود بر تو شکایت کنم در صورتیکه حالم بر تو پنهان نیست يا چگونه سخنم ترجمان درون تواند بود در صورتیکه آن سخن تو آشکار بسوی تو می گردد

أَمْ كَيْفَ تُحَيِّبُ آمَالِي وَهِيَ قَدْ وَفَدَتْ إِلَيْكَ

يا چگونه تو از اميد و آرزوهايی که به کرمت دارم نالميدم خواهی کرد در صورتیکه آن آرزوها بر درگاه چون تو کريمی وارد است

أَمْ كَيْفَ لَا تُحَسِّنُ أَحْوَالِي وَبِكَ قَاتَ إِلَهِي مَا أَلْطَفَكَ بِي مَعَ عَظِيمِ جَهْلِي وَمَا أَرْحَمَكَ بِي مَعَ قَبِيجِ

فَعْلِي

يا چگونه احوال مرا نیکو نگردانی و حال آنکه قیام احوالم به توسط ای خدا چقدر تو با من لطف و محبت داری با آنکه جهل و ناسپاسیم بسیار است و چقدر در حق من مهربانی با آنکه کردارم زشت است

إِلَهِي مَا أَقْرَبَكَ مِنِّي وَأَبْعَدَنِي عَنْكَ وَمَا أَرَأَفَكَ بِي فَمَا الَّذِي يَجْبِنِي عَنْكَ

ای خدا تو چه اندازه بمن نزدیکی و من تا چه حد از تو دورم و چقدر تو با من رافت داری و باز آن چیست که مرا از تو محجوب داشته

إِلَهِي عَلِمْتُ بِالْخِتْلَافِ الْأَثَارِ وَتَقْلِيلَاتِ الْأَطْوَارِ أَنَّ مُرَادَكَ مِنِّي أَنْ تَتَعَرَّفَ إِلَيَّ فِي كُلِّ شَيْءٍ
حَتَّى لَا أَجْهَلَكَ فِي شَيْءٍ

ای خدا من از اختلاف تأثرات و گوناگون شدن تحولات جهان بر من دانستم غرض تو از آفرینشم آن است که تو خود را در هر چیز بمن شناسا کنی و من در هیچ یک از امور عالم از تو غافل و جاهل نباشم

إِلَهِي كُلَّمَا أَخْرَسَنِي لُؤْمِي أَنْطَقَنِي كَرْمُكَ وَكُلَّمَا آيَسْتُنِي أَوْصَافِي أَطْمَعَنِي مِنْكَ

ای خدا هر چه بی قدری و خواریم زبان مرا لال میکند کرم و بزرگواریت باز نطقم را گویا میگرداند و هر چه اوصاف من مرا مأیوس میسازد احسان تو مرا به طمع میآورد

إِلَهِي مَنْ كَانَتْ مَحَاسِنُهُ مَسَاوِيَ فَكَيْفَ لَا تُكُونُ مَسَاوِيَهَ مَسَاوِيَ وَمَنْ كَانَتْ حَقَائِقُهُ دَعَاوِيَ
فَكَيْفَ لَا تُكُونُ دَعَاوِيَهَ دَعَاوِيَ

ای خدا کسی که محسن و خوبیهاش بدی است پس چگونه زشتی و بدیهاش بد نخواهد بود و کسی که حقیقتهاش دعوی باطل است چگونه دعوی بی حقیقتش باطل نخواهد بود

إِلَهِي حُكْمَكَ النَّافِذُ وَمَشِيتُكَ الْقَاهِرَةُ لَمْ يَتَرَكَ الْذِي مَقَالٌ مَقَالًا وَلَا لِذِي حَالٍ حَالًاً

ای خدا فرمان نافذ مشیت قاهر غالب نه جای سخن بر گوینده باقی گذارد و نه حال ثابتی بر صاحب حالی

إِلَهِي كَمْ مِنْ طَاعَةٍ بَدَتُهَا وَحَالَةٌ شَيَّدَتُهَا هَدَمَ اعْقَادِي عَلَيْهَا عَدْلَكَ بَلْ أَقْلَنِي مِنْهَا فَضْلُكَ

ای خدا چه بسیار شد که بنای طاعتی گزاردم و عزم محکم نمودم و آن عزم و بنای مرا عدل تو منهدم ساخت،
نه، بلکه فضل تو مرا از آن عزم برگردانید

إِلَهِي إِنَّكَ تَعْلَمُ أَنِّي وَإِنْ لَمْ تَدْمِ الطَّاعَةُ مِنِّي فَعْلًا جَزْمًا فَقَدْ دَامَتْ مَحْبَبَةً وَعَزْمًا

ای خدا تو خود می‌دانی و آگاهی که اگر من در مقام عمل دائم به طاعت اشتغال ندارم البته در دل عزم محبت
و طاعت را دائم دارم

إِلَهِي كَيْفَ أَغْزِمْ وَأَنْتَ الْقَاهِرُ وَكَيْفَ لَا أَغْزِمْ وَأَنْتَ الْأَمْرُ

ای خدا چگونه بر کار طاعت عزم کنم و حال آنکه تویی قاهر و چگونه عزم نکنم در صورتی که تویی آمر

إِلَهِي تَرَدُّدِي فِي الْأَثَارِ يُوجِبُ بُعْدَ الْمُزَارِ فَاجْمَعْنِي عَلَيْكَ بِخِذْمَةٍ ثُوْصِلْنِي إِلَيْكَ

ای خدا چون به یکایک آثار که برای شناسائیت توجه کنم راه وصول و شهودت بر من دور گردد پس مرا
خدمتی فرما که بوصال و شهود جمالت زود رساند

کَيْفَ يُسْتَدِلُّ عَلَيْكَ بِمَا هُوَ فِي وُجُودٍ مُفْتَقِرٌ إِلَيْكَ

چگونه من به آثاری که در وجود خود محتاج تواند بر وجود تو استدلال کنم

أَيْكُونُ لِغَيْرِكَ مِنَ الظُّهُورِ مَا يَسِّرُ لَكَ حَتَّىٰ يَكُونَ هُوَ الظَّهِيرَ لَكَ

آیا موجودی غیر تو ظهوری دارد که از آن ظهور و پیدایی تو نیست تا او سبب پیدایی تو شود

مَتَىٰ غِيْرَتْ حَتَّىٰ تَحْتَاجَ إِلَى دَلِيلٍ يَدْلِلُ عَلَيْكَ

تو کی از نظر پنهانی تا به دلیل و برهان محتاج باشی

وَمَتَىٰ بَعْدُتْ حَتَّىٰ تَكُونَ الْأَثَارُ هِيَ الَّتِي تُؤْصِلُ إِلَيْكَ

و کی از ما دور شدی تا آثار و مخلوقات ما را به تو نزدیک سازد

عَمِيَّتْ عَيْنُ لَا تَرَالَكَ عَلَيْهَا رَقِيبًا وَخَسِرَتْ صَفَقَةً عَبْدِ لَمْ تَجْعَلْ لَهُ مِنْ جُبَلَ نَصِيبًا

کور باد چشمی که تو را نمی بیند با آنکه همیشه تو مراقب و همنشین او هستی و در زیان باد بندهای که
نصیبی از عشق و محبت نیافت

إِلَهِي أَمْرَتَ بِالرُّجُوعِ إِلَى الْأَثَارِ فَأَرْجُعْنِي إِلَيْكَ بِكِسْوَةِ الْأَنْوَارِ وَهِدَايَةِ الْإِسْبِيَّصَارِ

ای خداتو امر کردی که خلق برای شناسائیت رجوع به آثار کنند اما مرا رجوع ده به تجلیات انوار و به رهنمایی مشاهده و استبصران

حَتَّىٰ أَرْجِعَ إِلَيْكَ مِنْهَا كَمَادَخَلْتُ إِلَيْكَ مِنْهَا مَصْوَنَ السَّرِّ عَنِ النَّظَرِ إِلَيْهَا

تا بی توجه به آثار به شهدود حضرت نایل گردم که چون به مقام معرفت وارد شوم سر درونم توجه به آثار نکرده

وَمَرْفُوعَ الْمِمَّةِ عَنِ الْإِعْتَادِ عَلَيْهَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

و همتم بلندتر از نظر به آنها باشد که تنها تو بر هر چیز توانایی

إِلَهِي هَذَا ذُلِّي ظَاهِرٌ بَيْنَ يَدَيْكَ وَهَذَا حَالِي لَا يَمْغُقُ عَلَيْكَ مِنْكَ أَطْلُبُ الْوُصُولَ إِلَيْكَ

ای خدا من این بندهام که ذلت و خواریم نزدت پیداست و این حال پریشانم که از تو پنهان نیست از تو ای خدا
وصال تو را می خواهم

وَبِكَ أَسْتَدِلُّ عَلَيْكَ فَاهْدِنِي بُورِكَ إِلَيْكَ وَأَقْمِنِي بِصِدْقِ الْعُبُودِيَّةِ بَيْنَ يَدَيْكَ

و به وجود تو دلیل بر وجود تو می‌طلبم پس مرا به نور خود به کوی وصالت رهبری کن و به صدق و خلوص
بندگی در حضورت پایدار گردان

إِلَهِي عَلَّمْنِي مِنْ عِلْمِكَ الْمَخْزُونِ وَصُنِّي بِسْرِكَ الْمُصْوَنِ

ای خدا مرا از علم مخزن خود بیاموز و در سرا پرده خود محفوظ دار

إِلَهِي حَقِّنِي بِحَقَائِقِ أَهْلِ الْقُرْبَ وَاسْلُكْ بِي مَسْلَكَ أَهْلِ الْجَذْبِ

ای خدا روانم را به حقایق مقربان درگاهت بیارای و به مسلک و طریقه مجدوبان رهسپار ساز

إِلَهِي أَغْنِنِي بِتَدْبِيرِكَ لِي عَنْ تَدْبِيرِي وَبِاخْتِيَارِكَ عَنِ اخْتِيَارِي وَأَوْفِنِي عَلَى مَرَآكِزِ اضْطِرَارِي

ای خدا مرا به علم و تدبیر کاملت از تدبیرم در کار خویش بینیاز گردان و به اختیار خود امور دو عالم را منظم ساز و به اختیار من کارم را وامگذار و در مواضع اضطرار و پریشانی مرا واقف گردان

إِلَهِي أَخْرِجْنِي مِنْ ذُلُّ نَفْسِي وَطَهِّرْنِي مِنْ شَكْيٍ وَشِرْكِي قَبْلَ حُلُولِ رَمْسِي

ای خدا مرا از خواری نفسم رهایی ده و از پلیدی شک و شرک جانم پاک ساز پیش از آنکه مرگم فرا رسد

بِكَ أَنْتَ صَرُّ فَانْصُرِنِي وَعَلَيْكَ أَتَوَكُّلُ فَلَا تَكِلْنِي وَإِيَّاكَ أَسْأَلُ فَلَا تَحْيِنِي وَفِي فَضْلِكَ أَرْغَبُ فَلَا
تَحْرِمْنِي

من از تو یاری می طلبم مرا یاری فرما و بر تو توکل می کنم پس مرا وا مگذار و از تو درخواست می کنم پس
نامیدم مگردان و به تفضل و کرم تو چشم دارم پس محروم مساز

وَبِجَنَابِكَ أَنْتَ سِبْ فَلَا تَبْعِدْنِي وَبِيَابِكَ أَقِفْ فَلَا تَطْرُدْنِي

و به بندگی حضرت خود را منتب می دانم پس دورم از الطافت مگردان و بدرگاه کرمت آمده ام از آن درگاهم
مران

إِلَهِي تَقَدَّسَ رِضَاكَ أَنْ يُكُونَ لَهُ عِلْلَةٌ مِنْكَ فَكَيْفَ يُكُونُ لَهُ عِلْلَةٌ مِنِّي

ای خدا خوشنودی و محبت منزه تر از آن است که از طرف تو نقص و عیب یابد پس چگونه از طرف من تواند
یافت با آنکه محبت بندگان ذاتی است ذی سببی از طرف توهمن معلل نخواهد بود

إِلَهِي أَنْتَ الْغَنِيُّ بِذَاتِكَ أَنْ يَضِلَ إِلَيْكَ النَّفْعُ مِنْكَ فَكَيْفَ لَا يُكُونُ غَنِيًّا عَنِّي

ای خدا تو غنی به ذات خودی و نفعی از طرف تو به ذات عاید نگردد پس چگونه از من مستغنی نباشی

إِلَهِي إِنَّ الْقَضَاءَ وَالْقُدْرَةِ مَنِينِي وَإِنَّ الْهُوَى بِوَثَائِقِ الشَّهْوَةِ أَسْرِنِي

ای خدا قضا و قدر تو مرا آرزومند می کند و هوای نفس به زنجیر علاوه های شهوت اسیر می گرداند

فَكُنْ أَنْتَ النَّصِيرَ لِي حَتَّى تُصْرِنِي وَتُبَصِّرَنِي وَأَغْنِنِي بِفَضْلِكَ حَتَّى أَسْتَغْنِي بِكَعَنْ طَلَبِي

پس تو ای خدا مرا یاری کن و بصیرت و بینایی ده و بر نفسم غلبه و نصرت بخش و به فضل و کرمت مرا غنی گردان تا به لطف تو از سعی و طلب خود بی نیاز گردم

أَنْتَ الَّذِي أَشْرَقْتَ الْأَنْوَارِ فِي قُلُوبِ أَوْلِيَائِكَ حَتَّى عَرَفُوكَ وَوَحَدُوكَ

توبی که به انوار تجلی بر دل اولیاء و خاصانت اشراق کردی تا به مقام معرفت نایل شدند و تو را به یکتایی شناختند

وَأَنْتَ الَّذِي أَزَلْتَ الْأَغْيَارَ عَنْ قُلُوبِ أَجِبَائِكَ حَتَّى لَمْ يُحِبُّوا سَوَالَكَ وَلَمْ يَلْجُئُوا إِلَيْكَ

توبی که از دل دوستان و مشتاقانست توجه اغیار را محو کردی تا غیر تو را دوست نداشته و جز درگاهت به جایی پناه نبرند

أَنْتَ الْمُؤْنِسُ لَهُمْ حَيْثُ أُوحَشَهُمُ الْعَوَالِمُ

توبی یار و مونس آنان چون عالم آنها را متوجه سازند

وَأَنْتَ الَّذِي هَدَى تَهُمْ حَيْثُ اسْتَبَانَتْ لَهُمُ الْعَالَمُ مَاذَا وَجَدَ مَنْ فَقَدَ مَنْ وَجَدَ

توبی که چون آنان از هر نشان و برهان دور شدند خود آنان را راهنمایی کردی آنکه تو را نیافت چه یافته و آنکه تو را یافت چه نیافته است

لَقَدْ خَابَ مَنْ رَضِيَ دُونَكَ بَدَلًا وَلَقَدْ خَسِرَ مَنْ بَغَى عَنْكَ مُتَحَوِّلاً كَيْفَ يُرْجَى سِوَالَكَ

هر کس به هر چه غیر تو مایل شد از هر چیز محروم شد و هر که روی طلب از تو گردانید زیانکار گردید چگونه
چشم امید به غیر تو کنند

وَأَنْتَ مَاقْطَعْتَ الْإِحْسَانَ وَكَيْفَ يُطْلَبُ مِنْ غَيْرِكَ وَأَنْتَ مَا بَدَلْتَ عَادَةَ الْإِمْتَانِ

در صورتی که تو هرگز قطع احسان از بندگان نکرده و نخواهی کرد و چگونه از غیر تو چیزی طلبند و حال آنکه
تو عادت لطفت را تغییر نداده و نخواهی داد

يَا مَنْ أَذَاقَ أَجِئَاءَهُ حَلَاوةَ الْمَوَاسِيْةِ فَقَامُوا بَيْنَ يَدَيْهِ مُتَمَلِّقِينَ

ای آنکه شیرینی انسنست را به دوستانت چشانیدی تا تنها در حضور تو به تملق ایستادند

وَيَا مَنْ أَلْبَسَ أَوْلِيَاءَهُ مَلَابِسَ هَيْبَتِهِ فَقَامُوا بَيْنَ يَدَيْهِ مُسْتَغْفِرِينَ

ای آنکه اولیاء و خاصانت را به لباس هیبت و جلال بیاراستی تا در حضرت عذر خواه آمد و آمرزش طلبیدند

أَنْتَ الذَّاكِرُ قَبْلَ الذَّاكِرِينَ وَأَنْتَ الْبَادِيِّ بِالْإِحْسَانِ قَبْلَ تَوْجِهِ الْعَابِدِينَ

تو یاد بندگان کنی قبل از آنکه بندگان از تو یاد کنند و تو ابتدا به احسان کنی پیش از آنکه عابدان به تو روی آرند

وَأَنْتَ الْجَوَادُ بِالْعَطَاءِ قَبْلَ طَلَبِ الطَّالِبِينَ وَأَنْتَ الْوَهَابُ ثُمَّ لَا وَهَبْتَ لَنَا مِنَ الْمُسْتَقْرِضِينَ

توبی که بجود و بخشش ذاتی بخلق عطا می کنی پیش از آنکه طالبان حاجت درخواست کنند تو آن بخشندہ بی عوضی که ازانچه به ما عطا کردی باز از ما قرض می خواهی

إِلَهِي اطْلُبْنِي بِرَحْمَتِكَ حَتَّى أَصِلَ إِلَيْكَ وَاجْدِنِي بِمَنْنَكَ حَتَّى أُقْبِلَ عَلَيْكَ

ای خدا مرا از در رحمت بطلب تا به تو واصل شوم و به جاذبه احسانت مجدویم کن تا یک جهت روی دل بسوی تو کنم

إِلَهِي إِنَّ رَجَائِي لَا يَنْقَطِعُ عَنْكَ وَإِنَّ عَصِيَّتُكَ كَمَا أَنَّ خَوْفِي لَا يَزَالُونِي وَإِنَّ أَطْعَتُكَ

ای خدا هرگز امیدم از تو قطع نمی شود هر چند نافرمانیت کنم چنانکه از دلم ترس تو برطرف نمی گردد هر چند اطاعت کنم

فَقَدْ دَفَعْتُنِي الْعَوَالِمُ إِلَيْكَ وَقَدْ أَوْقَعْنِي عِلْمِي بِكَرِمَكَ عَلَيْكَ

که مرا همه عالم بسوی تو افکند و آگاهیم به کرم و بزرگواریت مرا بدرگاه تو کشانید

إِلَهِي كَيْفَ أَخِيبُ وَأَنْتَ أَمْلِي أَمْ كَيْفَ أَهَانُ وَعَلَيْكَ مُتَكَلِّي

ای خدا چگونه نامید باشم در صورتیکه تو آرزوی منی یا چگونه کسم خوار تواند کرد با آنکه اعتمادم بر توست

إِلَهِي كَيْفَ أَسْتَعِزُ وَفِي الدَّلَلَةِ أَرْكَزْتَنِي أَمْ كَيْفَ لَا أَسْتَعِزُ وَإِلَيْكَ نَسْتَبَّنِي

ای خدا چگونه دعوی عزت کنم و حال آنکه مرا در ذلت ممکن ساختهای و چگونه دارای تاج عزت نباشم در صورتیکه نسبت بندگی بتو دارم

إِلَهِي كَيْفَ لَا أَفْتَرِ وَأَنْتَ الَّذِي فِي الْفُقَرَاءِ أَقْمَتَنِي

ای خدا چگونه فقیر و مسکین نباشم در صورتی که توام در میان فقیران گماشتی

أَمْ كَيْفَ أَقْتَرُو أَنْتَ الَّذِي بِجُودِكَ أَغْنَيْتَنِي وَأَنْتَ الَّذِي لَا إِلَهَ غَيْرُكَ

و چگونه فقیر باشم با آنکه تو به جود و کرمت مرا بی نیاز گردانید و تویی آنکه جز تو خدایی نیست

تَعْرَفْتَ لِكُلِّ شَيْءٍ فَمَا جَهَلْتَ شَيْءًٌ

تو خود را بر هر چیز معروف و مشهور ساختی که هیچ موجودی از معرفت جاهل نیست

وَأَنْتَ الَّذِي تَعْرَفْتَ إِلَيَّ فِي كُلِّ شَيْءٍ فَرَأَيْتَ ظَاهِرًا فِي كُلِّ شَيْءٍ وَأَنْتَ الظَّاهِرُ لِكُلِّ شَيْءٍ

و تویی که در همه موجودات تجلی کردی و خود را بمن نشان دادی در هر چیز آشکارا تو را دیدم تویی که بر

هر چیز پیدایی

يَا مَنِ اسْتَوَى بِرَحْمَانِيَّتِهِ فَصَارَ الْعَرْشُ غَيْبًا فِي ذَاتِهِ مَحْقُوتَ الْأَثَارِ بِالْأَثَارِ وَمَحْوَتَ الْأَغْيَارِ بِمُحِيطَاتِ

أَفْلَاكِ الْأَنُوارِ

ای آنکه برحمت واسعه و تجلی نور جمال بر همه عالم احاطه کردی تا آنکه عرش وجود امکانی در سطوع انوار وجوبیت پنهان گردید آثار وجودی را به آثار وجودی دیگر نابود کردی و اغیار را به احاطه مدار انوار تجلیات خود محو نمودی

يَا مَنِ احْتَجَبَ فِي سُرَادِقَاتِ عَرْشِهِ عَنْ أَنْ تُنْدِرَ كَهْلَ الْأَبْصَارِ

ای آنکه در سرا پرده‌های نور قاهر عرش جلالت از دیده‌ها پنهان گشتی

يَا مَنْ تَجَلَّ بِكَمَالِ بَهَائِهِ فَتَحَقَّقَتْ عَظِيمَتُهُ الْإِسْتِوَاءُ (مِنَ الْإِسْتِوَاءِ) كَيْفَ تَحْفَنَ وَأَنْتَ الظَّاهِرُ

ای آنکه به کمال بهاء و نورانیت تجلی کردی تا به عظمت و جلال تمام مراتب وجود را فرا گرفتی چگونه

پنهانی با آنکه تو تنها پیدایی

أَمْ كَيْفَ تَغِيبُ وَأَنْتَ الرَّقِيبُ الْمُخَاضِرُ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَخَلَقَ

یا چگونه غایبی با آنکه تو تنها همه جا حاضر همه را نگهبانی و بر هر چیز توانا و مقتدری و ستایش تنها

مخصوص خدای یکتا است.

و بالجمله، کسی که توفیق یابد و این روز را در عرفات باشد، ادعیه و اعمال بسیار دارد و بهترین اعمال در این روز دعاست و در تمام آیام سال، این روز شریف به جهت دعا امتیازی دارد و دعا از برای برادران مؤمن، از زنده و مرده بسیار باید کرد و روایت واردہ در حال عبدالله بن جندب رحمه الله در موقف عرفات و دعای او برای برادران مؤمن خود مشهور است و روایت زید نرسی در حال ثقه جلیل القدر، معاویه بن وهب، در موقف و دعای او در حق یک یک از اشخاصی که در آفاق بودند و روایت از امام صادق علیه السلام در فضیلت این کار، شایسته ملاحظه و دیدار است و رجاء واثق از

برادران دینی آنکه اقتدا به این بزرگواران نموده و مؤمنین را درد عا بر خود ایثار نموده و این گنهکار روسياه را يكى از آن اشخاص شمرده و در حال حیات و ممات از دعاي خير فراموشم نفرمایند.